

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/45

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 5. svibnja 2025.

Hs**NP*022-02/25-01/45*65-25-2**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće o učincima provedbe Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za 2024. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 97. stavka 1. Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije ("Narodne novine", broj 21/23), dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. svibnja 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Branka Bačića i državne tajnike Dunju Magaš, mr. sc. Željka Uhlira, Sanju Bošnjak, Domagoja Orlića i Darija Tišova.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-07/143
URBROJ: 50301-27/27-25-2

Zagreb, 2. svibnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće o učincima provedbe Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za 2024. godinu

Na temelju članka 97. stavka 1. Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 21/23.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o učincima provedbe Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za 2024. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Branka Bačića i državne tajnike Dunju Magaš, mr. sc. Željka Uhlira, Sanju Bošnjak, Domagoja Orlića i Darija Tišova.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE O UČINCIMA PROVEDBE
ZAKONA O OBNOVI ZGRADA OŠTEĆENIH POTRESOM NA PODRUČJU
GRADA ZAGREBA, KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE, ZAGREBAČKE
ŽUPANIJE, SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE I KARLOVAČKE ŽUPANIJE
ZA 2024. GODINU**

Zagreb, svibanj 2025.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. ZAKONODAVNI OKVIR	3
3. OBNOVA.....	7
3.1. PROVEDBENI AKTI	8
3.2. PROVEDBA OBNOVE.....	12
3.2.1. Nekonstrukcijska obnova.....	13
3.2.2. Konstrukcijska obnova.....	16
3.2.3. Uklanjanje i gradnja obiteljskih kuća	21
3.2.4. Zbirni pregled novčanih pomoći za obnovu	25
3.2.5. Postupci nabave	29
4. STAMBENO ZBRINJAVANJE.....	34
4.1. Stambeno zbrinjavanje sredstvima OPKK 2014. – 2020	35
4.2. Stambeno zbrinjavanje putem APN-a	38
4.3. Stambeno zbrinjavanje u nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.....	40
4.4. Financiranje najamnina zamjenskog smještaja i režijskih troškova.....	41
4.5. Nabava mobilnih energetski učinkovitih kuća	41
4.6. Gradnja drvenih kuća u svrhu proširenja kapaciteta domova za starije	43
4.7. Stambeno zbrinjavanje – mobilne stambene jedinice – stanje na 31. prosinca 2024...	44
5. FINANCIRANJE PROVEDBE ZAKONA	45
6. EUROPSKI I MEĐUNARODNI IZVORI FINANCIRANJA	47
6.1. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.....	47
6.2. Fond solidarnosti Europske unije (FSEU).....	49
6.3. Nacionalni program oporavka i otpornosti (NPOO)	54
6.4. Zajam Svjetske banke	56
7. ANALIZA UČINAKA I STANJA	59
8. ZAKLJUČAK	62

1. UVOD

Republiku Hrvatsku su tijekom 2020. godine pogodila dva razorna potresa kojima je oštećen veliki broj javnih i privatnih zgrada te je prouzročena velika materijalna šteta. Oštećeno je 69.000 građevina, a inicijalna šteta procijenjena je na 17 milijardi eura.

Potres u Zagrebu (u dalnjem tekstu: zagrebački potres) i okolici dogodio se 22. ožujka 2020. u 6 sati i 24 minute magnitudo M=5,5 po Richteru, te idući u 7 sati i 1 minuti magnitudo M=5,0 po Richteru.

Republiku Hrvatsku su 28. i 29. prosinca 2020. pogodili novi snažni potresi, od kojih je najjači bio magnitudo M=6,2 po Richteru s epicentrom kod Grada Petrinje (u dalnjem tekstu: petrinjski potres). Potres se osjetio diljem Hrvatske i u okolnim zemljama, a najveći intenzitet procijenjen je na VIII – IX (osam do devet) stupnjeva EMS ljestvice. Na prijedlog ministra unutarnjih poslova i nakon analiziranja stanja na terenu, Vlada Republike Hrvatske je proglašila katastrofu uzrokovanu potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije. Istovremeno, petrinjski potres izazvao je dodatnu štetu na već postojećim oštećenjima nastalim na području zagrebačkog potresa.

Obnova pogođenih područja do veljače 2023., provodila se temeljem Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije („Narodne novine“, br. 102/20., 10/21. i 117/21.).

Hrvatski sabor je u veljači 2023. donio novi Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 21/23.) (u dalnjem tekstu: Zakon o obnovi) kojim su Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje te Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije integrirani u Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) čime je nadležnost nad provedbom obnove objedinjena u jednom tijelu.

Izmjenama zakonodavnog okvira, proces obnove je strukturiran: zakonski, financijski i operativno. Dinamika obnove privatne imovine značajno se ubrzala.

Zakonom o obnovi, iz veljače 2023. propisano je da Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru izvješće o učincima provedbe Zakona dva puta godišnje.

U 2024. godini poslijepotresna obnova provodi se postignutom dinamikom iz prethodnog izvještajnog razdoblja, a najveći izazov ostaje nedovoljna raspoloživost građevinske operative uslijed kontinuiranog rasta obujma građevinskih radova, ne samo u području obnove već i drugih velikih infrastrukturnih i investicijskih projekata diljem Republike Hrvatske. U cilju rješavanja ovog problema, pristupilo se novom konceptu tzv. „blokovske obnove“ koja obuhvaća veći broj zgrada na jednom području te ima cilj ubrzati proces i privući veće gospodarske subjekte na poslove obnove.

Također, u svrhu daljnog poboljšanja praćenja i planiranja kompleksnih postupaka i vrsta obnove, Ministarstvo je u rujnu 2024. godine izradilo Plan obnove.

Istovremeno, u izvještajnom razdoblju, a u cilju privremenog stambenog zbrinjavanja potresom pogodjenog stanovništva dok traje obnova njihovih domova, pristupa se značajnom povećanju stambenog fonda na području Sisačko-moslavačke županije. Naime, kroz Program Vlade Republike Hrvatske planirana je izgradnja 36 višestambenih zgrada uz već započetu gradnju 20 višestambenih zgrada kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.

Uz obnovu privatne imovine paralelno se provode i radovi zahtjevnije konstrukcijske i cjelovite obnove zgrada javne namjene gdje se bilježi značajno povećanje broja završenih obnova te se provode aktivnosti kako bi se preostali ugovoreni projekti realizirali u predviđenim rokovima.

Kao i u prethodnim izvješćima, u svrhu potpunog informiranja o poslijepotresnoj obnovi, u ovo Izvješće su uvršteni i podaci o Ugovoru o zajmu s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. - 2026. u dijelu koji se odnosi na sveobuhvatnu obnovu višestambenih zgrada i zgrada javnog sektora oštećenih u potresu te obnovi državne imovine financiranoj sredstvima Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

Obnova potresom pogodenog područja provodi se temeljem Zakona o obnovi.

Zakonom o obnovi objedinjena su sva tijela koja provode obnovu u Ministarstvo. Rekonstruiran je model obnove i poboljšan model samoobnove na način da se građanima unaprijed na poseban račun isplaćuju sva potrebna sredstva za obnovu njihovih nekretnina odnosno gradnju zamjenske obiteljske kuće. Također, proširen je krug korisnika obnove na srodnike, smanjena je dokumentacija u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, a time i broj sudionika u procesu obnove te je uvedena mogućnost gradnje novih višestambenih zgrada te kupnja nekretnina, kao i korištenje državnih stanova.

Radi ubrzanja i pojednostavljenja obnove Zakonom o obnovi ukida se izrada elaborata ocjene postojećeg stanja građevinske konstrukcije kod obnove obiteljskih kuća, obveza izrade projekta uklanjanja za slobodnostojeće obiteljske kuće, tehničko-financijska kontrola projekta te potreba ishodenja posebnih konzervatorskih uvjeta za konstrukcijsku obnovu zgrada unutar kulturno-povijesne cjeline koje nisu pojedinačno kulturno dobro.

Istovremeno, kroz zakonodavni okvir uведен je model zamjene prava vlasništva umjesto obnove i izgradnje zamjenskih kuća te je proširen krug osoba s pravom na obnovu na braću i sestre vlasnika, odnosno bračnog/izvanbračnog druga, životnog partnera, odnosno neformalnog životnog partnera vlasnikovog srodnika.

Za potrebe provedbe postupaka iz Zakona o obnovi proširuju se dokazna sredstva kojima podnositelj zahtjeva dokazuje pravo vlasništva, a koja se razlikuju od uobičajenih načina dokazivanja. Dodatna dokazna sredstva su uvedena radi ubrzanja i pojednostavljenja postupka odlučivanja o obnovi uz napomenu da rješenje o obnovi i rješenje o novčanoj pomoći nemaju pravnog učinka na pravo vlasništva i druga stvarna prava na obnovljenoj nekretnini.

Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama dana je ovlast za gradnju višestambenih zgrada i stjecanje nekretnina za privremeni smještaj.

Uvedena je novčana pomoć građanima za uklanjanje uništenih zgrada, uključujući i pomoćne, gospodarske i ostale uništene zgrade, novčana pomoć za troškove izrade projekta, te mogućnost gradnje zamjenske obiteljske kuće u slučaju u kojem se utvrdi da popravak konstrukcije nije opravdan zbog klizišta i promjena temeljnih karakteristika tla. Ujedno, uvedena je mogućnost uklanjanja i onih kuća koje su do bile odluku o konstrukcijskoj obnovi, a imaju ponudu donatora za gradnju zamjenske obiteljske kuće. U tom slučaju država uklanja postojeću kuću i priprema teren za gradnju zamjenske obiteljske kuće.

Također, Zakonom o obnovi predviđa se stambeno zbrinjavanje pogodenih osoba davanjem u vlasništvo kuće ili stana umjesto obnove ili izgradnje zamjenske obiteljske kuće.

Uvodi se učinkovitija i prikladnija javna nabava po geografskim cjelinama i blokovskim rješenjima i skraćivanje rokova za izradu projektne dokumentacije i provedbu revizije.

Najviše cijene usluga i radova utvrđuje tijelo kojeg je odlukom odredila Vlada Republike Hrvatske, a to je Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Transparentnost i vidljivost procesa obnove ojačana je izradom cjelovite GIS aplikacije područja obuhvaćenog potresom dostupne na adresi: <https://obnova.mpgi.hr/>.

Zakonom o obnovi iz veljače 2023. poboljšan je i model dodjele novčane pomoći tzv. samoobnova. Zainteresiranom građaninu čija je kuća oštećena u potresu i koji provodi konstrukcijsku obnovu ili gradi novu zamjensku kuću, onog trenutka kad dobije rješenje Ministarstva na temelju izrađenog nalaza, država na njegov poseban račun u komercijalnoj banci uplaćuje cjelokupni iznos potrebnog novca za obnovu ili izgradnju nove kuće, a u skladu s iznosima predviđenima za veličinu zamjenske kuće ili za projekt konstrukcijske obnove. Dodatno, za poslove vođenja obnove isplaćuje se naknada za koordinaciju samoobnove.

Cilj zakonodavnog okvira uz ubrzanje dinamike obnove ujedno je i revitalizacija područja pogodenih potresom te pomoći građanima u njihovom stambenom zbrinjavanju.

S ciljem kvalitetnije provedbe Zakona o obnovi donesen je podzakonski akt, Program mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 28/23.) (u dalnjem tekstu: Program mjera) kojim se detaljno razrađuje postupanje po podnesenim zahtjevima za obnovu.

Programom mjera pojednostavljuje se postupak odlučivanja na način da se rješenje o obnovi odnosno o novčanoj pomoći donosi nakon izrade nalaza za razliku od ranijeg postupka kada se prethodno utvrđivalo pravo na obnovu pa tek tada izrađivao nalaz, što je nerijetko produživalo sam proces utvrđivanja činjeničnog stanja.

Uz ubrzanje procesa obnove naglasak je stavljen i na stambeno zbrinjavanje stanovništva potresom pogodenih područja, koji borave u mobilnim stambenim jedinicama (kontejnerima) kako bi im se osigurao adekvatan zamjenski smještaj do obnove njihovih domova.

U cilju olakšanja života stanovnika potresom pogodenih područja Vlada Republike Hrvatske je tijekom 2024. godine donijela jednu odluku i četiri zaključka kojima se potresom stradalom stanovništvu osiguravaju dodatne mjere potpore kroz financiranje najma zamjenskog smještaja do obnove njihovih vlastitih nekretnina, a otpisuju se i potraživanja te naknade za toplinsku energiju isporučenu krajnjim kupcima na potresom pogodenim područjima za razdoblje do kraja 2024. godine.

Nadalje, produžena je i mogućnost besplatnog korištenja autoceste A11 Zagreb - Sisak, otpisuju se potraživanja nastala po osnovi RTV pristojbe te se omogućuje nastavak besplatnog prijevoza vlakom za stanovnike pogodene potresom na području Sisačko-moslavačke županije i predstavnike službi koje sudjeluju u pružanju pomoći i sanaciji šteta.

Za provedbu navedenog Vlada Republike Hrvatske je na sjednici, održanoj 14. ožujka 2024. donijela Odluku o organiziranom privremenom smještaju stradalnika potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije 22. ožujka 2020. te 28. i 29. prosinca 2020. („Narodne novine“, broj 22/24.) kojom se proširuje opseg osoba kojima se omogućuje privremeno stambeno zbrinjavanje tijekom obnove te je omogućeno sufinanciranje režija za vlasnike potresom

oštećenih ili uništenih zgrada koji su ostvarili pravo na privremeno stambeno zbrinjavanje na temelju propisa o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima u stanovima ili kućama u vlasništvu Republike Hrvatske (OPKK zgrade). Ovom odlukom produljeni su rokovi za podnošenje zahtjeva za privremeno i trajno stambeno zbrinjavanje do završetka obnove.

Nadalje, na sjednici održanoj 26. lipnja 2024. Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak u vezi s provedbom otpisa potraživanja i naknade za električnu i toplinsku energiju isporučenu krajnjim kupcima na potresom pogodjenim područjima za razdoblje srpanj, kolovoz, rujan, listopad, studeni i prosinac 2024.

Na istoj sjednici Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak o zaduženju Hrvatske radiotelevizije za otpis potraživanja nastalih po osnovi RTV pristojbe obveznicima stradalim na potresom pogodjenim područjima za razdoblje srpanj, kolovoz, rujan, listopad, studeni i prosinac 2024. te Zaključak o nastavku besplatnog prijevoza vlakom za stanovnike pogodene potresom na području Sisačko-moslavačke županije i predstavnike službi koje sudjeluju u pružanju pomoći i sanaciji šteta, za razdoblje srpanj, kolovoz, rujan, listopad, studeni i prosinac 2024.

Na sjednici, 27. prosinca 2024. Vlada Republike Hrvatske je donijela zaključke kojima je produljila djelovanje naprijed navedenim zaključcima na prvih šest mjeseci u 2025. godini.

Također, na istoj sjednici, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju novog Programa mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 154/24.). Predmetni akt predstavlja ključan podzakonski akt kojim se operativno uređuje provedba obnove nakon potresa i drugi potrebni procesi pa je ovaj novi Program mjera donesen u svrhu kontinuiranog unaprjeđenja i olakšavanja procesa obnove građanima i provedbenim tijelima.

Novim Programom mjera omogućuje se da se i nakon donošenja rješenja o obnovi, jednokratno promijeni model obnove, a omogućuje se i isplata novčane pomoći za nekonstrukcijsku obnovu na namjenski račun prije obnove, te se po potrebi produljuje rok za utrošak istih na dodatnu godinu dana.

Ujedno se detaljnije, razrađuju ugovori o obnovi sklopljeni između Ministarstva i podnositelja zahtjeva, te se detaljnije propisuje postupak nadzora nad provedbom Zakona o obnovi i postupak stambenog zbrinjavanja.

Uz navedeno, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 25. srpnja 2024. te na sjednici 28. studenoga 2024. donijela odluku o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu radi dodjele sredstava za obnovu građevina i sanaciju štete na potresom pogodjenom području.

Zamjenska obiteljska kuća - tipska

3. OBNOVA

Sukladno Zakonu o obnovi i Programu mjera, uklanjanje oštećenih zgrada, odnosno njihova obnova te gradnja zamjenskih obiteljskih kuća te višestambenih, stambeno-poslovnih zgrada i stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih potresom, provodi se na temelju rješenja Ministarstva.

Zahtjevi za obnovu, odnosno dodjelu novčane pomoći, podnosili su se Ministarstvu do 31. prosinca 2023. Nadležna Uprava za graditeljstvo i obnovu Ministarstva utvrđuje zakonsko pravo na obnovu temeljem izrađenog nalaza ovlaštenog inženjera građevinarstva.

Nalazom postojećeg stanja građevinske konstrukcije detaljnije se utvrđuje stupanj oštećenja zgrade, odnosno zgrada dobiva odgovarajuću klasifikaciju uporabljivosti. Nalaz ujedno daje preporuke za daljnje postupanje tako što propisuje detaljnije i šire odredbe od onih koje su dane preliminarnim pregledom zgrade neposredno nakon potresa.

Dakle, pravo na obnovu utvrđuje se po izradi nalaza te se donosi akt o obnovi koji se potom upućuje Upravi za provedbu obnove Ministarstva. U slučaju organizirane obnove provodi se postupak nabave sudionika u gradnji: operativnih koordinatora, projektanata, izvođača i nadzora.

Za provedbu obnove prethodno je također potrebno izraditi elaborat popravka za nekonstrukcijsku obnovu, projekt obnove za konstrukcijsku obnovu, projekt za građenje zamjenske obiteljske kuće, projekt za građenje višestambene i stambeno-poslovne zgrade, a u slučaju tipskog projekta prilagodbeni projekt.

U slučaju samoobnove, sudionike gradnje bira vlasnik oštećene nekretnine koji nije u obvezi provoditi postupak javne nabave što znatno skraćuje sam proces. Tijekom obnove vlasnik ima podršku Ministarstva, budući da Uprava za provedbu obnove prati i ovjerava opravdan trošak obnove.

Ministarstvo je zaprimilo sveukupno 41.345 zahtjeva koji se odnose na sve vrste obnove te na stambeno zbrinjavanje. Od toga broja, 38.561 zahtjev odnosi se na sve vrste obnova, a 2.784 zahtjeva odnosi se na financiranje najamnine i stambeno zbrinjavanje. Zahtjevi obuhvaćaju 25.646 lokacija. Od ukupnog broja lokacija, 875 lokacija se odnosi na državnu imovinu dok su preostali zahtjevi podneseni za 24.771 lokaciju koja se odnosi na privatnu imovinu.

3.1. PROVEDBENI AKTI

Do 31. prosinca 2024. ukupno je doneseno 36.346 akata. Od toga, 30.953 akata se odnosi na akte kojima se nastavlja obnova ili obustavlja postupak, dok se 5.393 odnosi na ostale akte.

Od ukupnog broja akata, 21.549 akata (59,29 %) odnosi se na nekonstrukcijsku obnovu, a 14.797 akata (40,71 %) odnosi se na ostale vrste zahtjeva. Tijekom 2024. godine doneseno je 9.289 akata.

Od 9.289 akata donesenih u upravnom postupku tijekom izvještajnog razdoblja, 3.486 akata (37,53 %) su akti o obnovi temeljem kojih se nastavlja s postupanjem odnosno projektiranjem ili isplatom novčane naknade, a 2.294 akta (24,70 %) su akti kojima se odbijaju zahtjevi koji ne zadovoljavaju uvjete predviđene Zakonom o obnovi. Od 2.294 akta o odbijanju, njih 508 odnosi se na podnesene zahtjeve bez definirane vrste obnove, lokacije i/ili one zahtjeve koji se ne odnose na područje koje je obuhvaćeno postupkom obnove od potresa.

Preostalih 3.509 (37,78 %) akata čine akti kojima je zatražena nadopuna podataka. Od tog broja, 508 akata odnosi se na podnesene zahtjeve bez definirane tražene vrste obnove, lokacije i/ili one zahtjeve koji se ne odnose na područje koje nije obuhvaćeno postupkom obnove od potresa.

U tabličnom pregledu od 5.272 akta, nisu uključeni akti kojima je zatražena nadopuna podataka (3.509) te akti bez definirane vrste obnove i/ili lokacije (508).

Pregled broja zaprimljenih zahtjeva i lokacija po županijama te broj donesenih akata u upravnom postupku tijekom 2024. godine

PODRUČJE	Broj zahtjeva	Broj lokacija	Odluke i Rješenja	Prestanak postupka	Ukupno akata
Zagrebački potres	844	681	1.609	580	2.189
Grad Zagreb	805	648	1.477	548	2.025
Krapinsko-zagorska županija	39	33	132	32	164
Petrinjski potres	1.436	1.086	1.877	1.206	3.083
Sisačko-Moslavačka županija	1.373	1.026	1.756	1.073	2.829
Zagrebačka županija	44	42	77	92	169
Karlovačka županija	19	18	44	41	85
UKUPNO	2.280	1.767	3.486	1.786	5.272

Do 31. prosinca 2024. izrađeno je ukupno 5.613 nalaza, dok je tijekom 2024. godine izrađeno 1.814 nalaza. Od ukupno izrađenih 5.613 nalaza kod 2.888 nalaza (51,45 %) utvrđena je potreba konstrukcijske obnove, kod 1.419 nalaza (25,28 %) utvrđena je potreba nekonstrukcijske obnove, a kod 1.196 nalaza (21,31 %) utvrđena je potreba uklanjanja.

Pregled broja izrađenih nalaza

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023.	Realizacija tijekom 2024. godine	Stanje na 31. prosinca 2024.
Izrađen nalaz	3.853	1.760	5.613
Nekonstrukcijska obnova	977	442	1.419
Konstrukcijska obnova	1.884	1.004	2.888
Uklanjanje	912	284	1.196
Ostalo	80	30	110

Važno je za naglasiti da se temeljem Zakona o obnovi, rješenja donose nakon izrade nalaza, što prema odredbama prošlog Zakona nije bio slučaj. Prethodno navedena prilagodba procesa je značajno ubrzala postupanje jer se po donošenju istih odmah pristupa projektiranju, isplati novčаниh sredstava i ostalim aktivnostima potrebnim za provedbu obnove.

Ubrzanje izrade nalaza i aktivno poticanje prelaska na samoobnovu rezultiralo je s povećanjem dinamike donošenja akata o novčanoj pomoći za konstrukcijsku obnovu i gradnju. Istovremeno, broj akata za nekonstrukcijsku vrstu obnove se smanjuje, dok je dinamika donošenja akata o konstrukcijskoj obnovi ubrzana s obzirom na povećani broj izrađenih nalaza.

Do 31. prosinca 2024., od sveukupno donesenih 36.346 akata, 21.549 (59,29 %) odnosi se na nekonstrukcijsku obnovu, 7.635 (21,01 %) na konstrukcijsku obnovu, 2.952 (8,12 %) na uklanjanje i gradnju ili kupnju te 4.210 (11,58 %) na ostale vrste akata.

Tijekom 2024. godine doneseno je 3.159 akata koji se odnose na nekonstrukcijsku obnovu od čega je u 1.164 (36,85 %) slučajeva utvrđeno pravo na obnovu, a u 697 slučajeva (22,06 %) došlo je do prestanka postupka s obzirom na to da nisu zadovoljeni Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje prava na obnovu, a za 1.298 (41,09 %) zahtjeva zatražena je nadopuna podataka.

Tijekom 2024. godine doneseno je 3.085 akata koji se odnose na konstrukcijsku obnovu od čega je u 1.138 (36,89 %) slučajeva utvrđeno pravo na obnovu, a u 646 slučajeva (20,94 %) došlo je do prestanka postupka s obzirom na to da nisu zadovoljeni Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje prava na obnovu. Za 1.301 (42,17 %) zahtjeva zatražena je nadopuna podataka. Najčešći razlog za obustavu postupka je nalazom utvrđeno stanje da je potrebna nekonstrukcijska obnova odnosno u manjem broju slučajeva uklanjanje.

Tijekom 2024. godine doneseno je 896 akata koji se odnose na uklanjanje odnosno gradnju ili kupnju od čega je u 333 (37,17 %) slučajeva utvrđeno pravo, u 217 slučajeva (24,22 %) došlo je do prestanka postupka s obzirom na to da nisu zadovoljeni Zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje prava na gradnju, a za 346 (38,62 %) zahtjeva zatražena je nadopuna podataka. Najčešći razlog za obustavu postupka je činjenica da je nalazom utvrđeno da je potrebna konstrukcijska obnova, da podnositelj ima drugu nekretninu te u manjem broju slučajeva da je potrebna nekonstrukcijska obnova ili da šteta nije nastala od potresa. Od 896 akata o uklanjanju i gradnji donesenih u 2024. godini, 226 akata (25,22 %) odnosi se na uklanjanje i gradnju, 299 akata (33,37 %) odnose se na gradnju ili kupnju (u slučajevima gdje kuća već uklonjena), a 371 akt (41,41 %) odnosi se na uklanjanje (pomoćne građevine ili nema prava na gradnju).

Ministarstvo je ostvarilo značajne pomake procesa obnova poticanjem samoobnove. Dodatno je ubrzan postupak obrade zahtjeva i donošenja akata što je jasno vidljivo iz podatka da je do 31. prosinca 2022. doneseno 349 odluka vezanih za novčane pomoći za konstrukcijsku obnovu i gradnju, tijekom 2023. godine donesena su 734 rješenja, dok je u izvještajnom razdoblju doneseno 766 rješenja.

Ukupno je u 2024. godini doneseno 1.930 rješenja koja se odnose na sve vrste novčane pomoći. Rezultat ubrzanja je vidljiv iz isplaćenih novčanih naknada i broja postupaka što je detaljno prikazano u kasnijim poglavljima.

Zamjenska obiteljska kuća – pojedinačno projektirana

Pregled donošenja akata po vrsti akta i vrsti obnove:

Vrsta obnove	Stanje na 31.prosinca 2023.			Realizacija tijekom 2024. godine			Stanje na 31. prosinca 2024.		
	Odluke i Rješenja ¹	Prestanak postupka ²	Ukupno	Odluke i Rješenja	Prestanak postupka	Ukupno	Odluke i Rješenja	Prestanak postupka	Ukupno
Nekonstrukcijska obnova ³	15.162	2.821	17.983	1.164	697	1.861	16.326	3.518*	19.844
Konstrukcijska obnova	2.700	898	3.598	1.137	646	1.783	3.837	1.544	5.381
Uklanjanje i gradnja	944	607	1.551	333	217	550	1.277	824	2.101
Ostalo	1107	759	1.866	545	614	1.159	1.652	1.373	3.025
Stambeno zbrinjavanje	123	52	175	307	120	427	430	172	602
UKUPNO	20.036	5.137	25.173	3.486	2.294	5.780	23.522	7.431	30.953

* Broj akata o prestanku postupka je manji u odnosu na prošlo izvješće radi ponovne obrade prijava po kojima je utvrđeno da nemaju pravo na obnovu a uslijed proširenja prava na obnovu prethodnim izmjenama propisa.

¹ Odluke i Rješenja obuhvaćaju sve donesene odluke, odluke o obnovi i rješenja kojima su određena prava na obnovu. Važno je za naglasiti da je donošenjem novog Zakona uvedena prilagodba da se rješenje o obnovi donosi nakon izrade nalaza čime se značajno ubrzao postupak i optimizirao proces budući da se po donošenju rješenja neposredno pristupa projektiranju odnosno uklanjanjima.

² Prestanak postupka obuhvaća sva rješenja o obustavi, odbacivanju, odbijanju i ukidanju koja se donose u slučajevima kad je nalazom utvrđeno da nema štete od potresa ili da zahtjev ne zadovoljava zakonom propisane uvjete za ostvarenje prava na obnovu.

³ Kod organizirane nekonstrukcijske obnove vrši se provjera zadovoljava li zgrada sve uvjete propisane Zakonom o obnovi te se pristupa provedbi ili odbijanju zahtjeva.

3.2. PROVEDBA OBNOVE

Zakon o obnovi poznaje dva oblika obnove: organiziranu obnovu i model novčane pomoći tzv. samoobnovu. U organiziranoj obnovi, Ministarstvo donosi Rješenje te pokreće i provodi obnovu. Sudionici u gradnji biraju se kroz primjenu Zakona o javnoj nabavi.

Model samoobnove (novčane pomoći) omogućuje (su)vlasnicima oštećenih nekretnina samostalno odlučivanje o ključnim koracima provedbenog procesa obnove tako što sami biraju projektanta, izvođača radova, nadzor, kao i razdoblje početka i završetka radova. Proces obnove po modelu samoobnove kontinuirano nadzire i prati Ministarstvo te odobrava isplatu novčanih naknada po završenim radovima.

Zakonom o obnovi model samoobnove dodatno je unaprijeđen te su njime omogućene pogodnosti za vlasnike nekretnina oštećenih u potresu koji se odluče za obnovu po ovom modelu. Trošak konstrukcijske obnove i trošak gradnje i uklanjanja država financira u stopostotnom iznosu na području na kojem je proglašena katastrofa, a na području prirodne nepogode država financira 80 % konstrukcijske obnove, dok 20 % financira Grad Zagreb, odnosno Krapinsko-zagorska županija.

Na dan 31. prosinca 2024. završeni su radovi obnove na ukupno 12.775 obnova kojima je obuhvaćeno 12.085 kuća i zgrada s ukupno 48.123 stambene jedinice. Izgrađeno je 320 kuća i 12 višestambenih zgrada. Završeno je 259 konstrukcijskih obnova, 11.291 nekonstrukcijska obnova, kupljeno je 46 obiteljskih kuća ili stanova umjesto gradnje zamjenskih kuća, obnovljeno je i uređeno 157 državnih stanova. Uklonjena su 1.604 objekta.

Na dan 31. prosinca 2024. postupak obnove i samoobnove je u tijeku na 1.943 kuća i zgrada koje obuhvačaju 12.814 stambenih jedinica. Od toga je 224 nekonstrukcijskih obnova, 1.180 konstrukcijskih obnova, 273 gradnje zamjenskih obiteljskih kuća, 10 novčanih pomoći za kupnju. U tijeku je i gradnja 28 višestambenih zgrada.

Pravo na obnovu imaju kuće i zgrade koje imaju zelenu U2 - *uporabljivo s preporukom*, iznimno U1 - *uporabljivo bez ograničenja*, žutu PN1 - *privremeno neuporabljivo (u potpunosti ili djelomično)* ili PN2 - *privremeno neuporabljivo (potrebne mjere hitne intervencije)*, crvenu N1 - *neuporabljivo (zbog vanjskog utjecaja)* ili N2 - *neuporabljivo (zbog oštećenja)* označku oštećenja a u skladu s nalazom ovlaštenog inženjera

3.2.1. Nekonstrukcijska obnova

Novčana pomoć može se dobiti za: nužnu privremenu zaštitu zgrade ili obiteljske kuće od utjecaja atmosferilija te uklanjanje i pridržavanje opasnih dijelova zgrade koji su mogli odnosno koji mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi; popravak ili zamjenu dimnjaka, popravak ili zamjenu zabatnog zida, popravak stubišta te popravak dizala.

Opravdani troškovi obuhvaćaju: izradu projektne dokumentacije od ovlaštenih osoba, izvođenje radova od ovlaštenih osoba, nabavu i dopremu građevnih proizvoda i materijala te provedbu stručnog nadzora.

Novčana sredstva za nekonstrukcijsku obnovu isplaćuju se nakon provedene obnove. Ministarstvo vrši isplatu (povrat) prihvatljivih troškova za izvedene radove koji su dokumentirani ili specificirani, u maksimalnom iznosu od 2.986,26 eura po posebnom dijelu obiteljske kuće, stambeno-poslovne zgrade, višestambene zgrade i poslovne zgrade, odnosno 4.711,66 eura po obiteljskoj kući ako nema više posebnih dijelova.

Vlasnici odnosno suvlasnici oštećenih višestambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih zgrada koji prema posebnom propisu imaju upravitelja, ovlašteni su putem upravitelja ili predstavnika suvlasnika podnijeti zahtjev za isplatu novčane pomoći na račun obvezne pričuve prije početka nekonstrukcijske obnove u visini od 25 % maksimalnog iznosa utvrđenog Odlukom Vlade Republike Hrvatske, dok se ukupni iznos opravdanih troškova obnove isplaćuje nakon dovršene nekonstrukcijske obnove.

Ovlašteni nadzorni inženjer pregledom i ovjerom izvršenih usluga i izvedenih radova, potvrđuju da su usluge i radovi izvedeni po pravilima struke.

Nekonstrukcijska obnova kuće s energetskom obnovom u Sisku

Završeni radovi nekonstrukcijske obnove

Na dan 31. prosinca 2024. ukupno je završena 11.291 nekonstrukcijska obnova. U izvještajnom razdoblju završeno je 1.207 nekonstrukcijskih obnova od čega se 275 obnova odnosi na organiziranu obnovu, 83 na nekonstrukcijsku obnovu kuća sa energetskom obnovom, a 849 na samoobnovu.

Pregled završenih radova nekonstrukcijske obnove po lokaciji i vrsti obnove

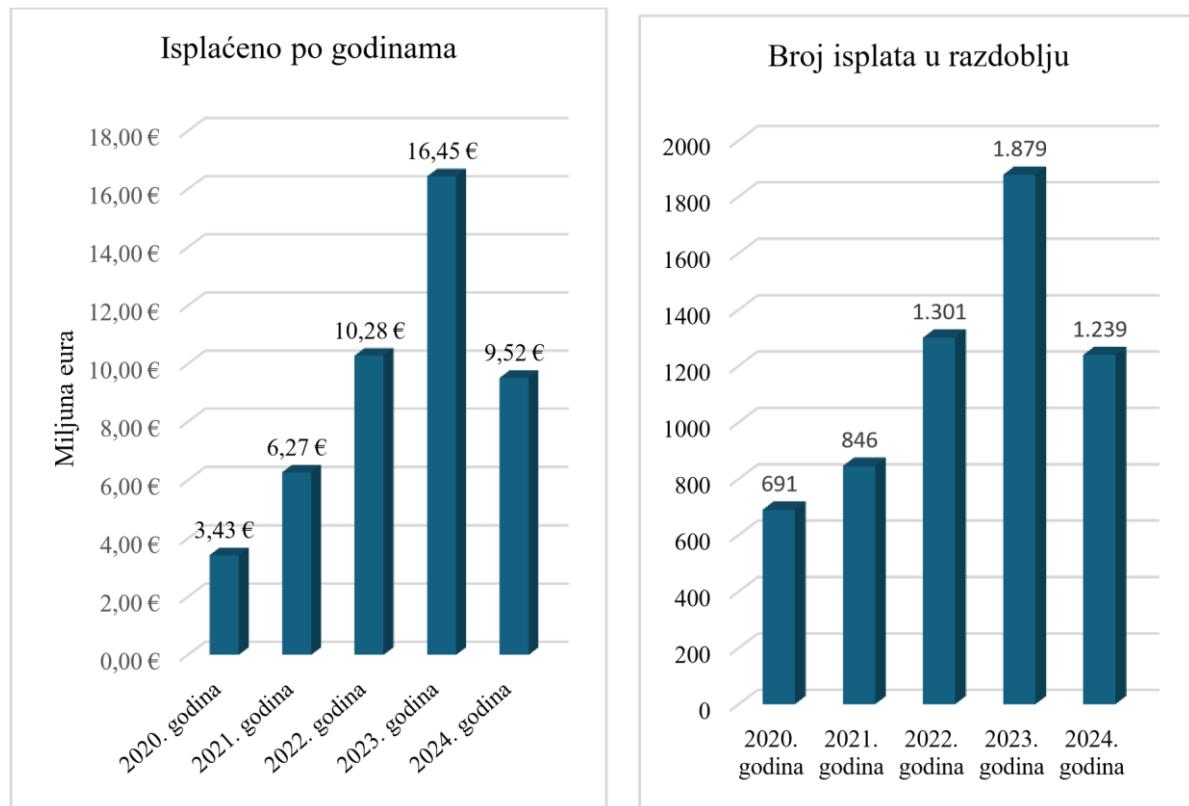
OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023.	Realizacija tijekom 2024. godine	Stanje na 31. prosinca 2024.
Organizirana nekonstrukcijska obnova	5.189	275	5.464
<i>Petrinjski potres</i>	5.158	250	5.408
<i>Zagrebački potres</i>	31	25	56
Nekonstrukcijska obnova sa energetskom obnovom	0	83	83
Novčana pomoć za nekonstrukcijsku obnovu	3.656	849	4.505
<i>Petrinjski potres</i>	1.032	473	1.505
<i>Zagrebački potres</i>	2.624	376	3.000
SDUOSZ program samoobnove	1.239	0	1.239
UKUPNO	10.084	1.207	11.291

Novčana pomoć za nekonstrukcijsku obnovu

Do 31. prosinca 2024. izvršeno je ukupno 5.956 isplata novčanih pomoći za nekonstrukcijsku obnovu za 4.468 kuća i zgrada. Ukupno je isplaćeno 45,94 milijuna eura. U 2024. godini izvršeno je 1.239 isplata u visini od 9,52 milijuna eura, od čega se 927 isplata odnosi na završene postupke dok se njih 312 odnosi na privremena rješenja za zgrade.

Pregled isplata, broja lokacija i ukupno isplaćenog iznosa po izvještajnim razdobljima

Stanje na dan	Broj isplata	Broj lokacija	Ukupno isplaćeno
31. prosinca 2020.	691	683	3.438.811,73 €
31. prosinca 2021.	1.537	1.517	9.704.786,78 €
31. prosinca 2022.	2.838	2.423	19.980.012,30 €
31. prosinca 2023.	4.717	3.656	36.429.127,69 €
31. prosinca 2024.	5.956	4.468	45.948.333,74 €

Radovi organizirane nekonstrukcijske obnove u tijeku

Na dan 31. prosinca 2024. u tijeku su radovi na 221 gradilištu nekonstrukcijske obnove, što uključuje i radove na 58 lokacija na području petrinjskog potresa na kojima se uz nekonstrukcijsku obnovu provodi i energetska obnova. Na području petrinjskog potresa nekonstrukcijska obnova se provodila kontinuirano te je velik broj obnova završen.

Pregled radova nekonstrukcijske obnove u tijeku po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023.	Stanje na 31. prosinca 2024.
<i>Petrinjski potres</i>	236	144
<i>Zagrebački potres</i>	10	77
UKUPNO	246	221

3.2.2. Konstrukcijska obnova

Pravo na popravak konstrukcijskih elemenata imaju kuće i zgrade koje imaju žutu PN1 ili PN2 te crvenu N1 ili N2 oznaku oštećenja, a u skladu s nalazom ovlaštenog inženjera.

U slučaju odabira modela samoobnove, novčana pomoć može se dobiti prije početka obnove višestambene, stambeno-poslovne i poslovne zgrade na račun obvezne pričuve, prije početka obnove obiteljske kuće na posebno otvoren namjenski račun korisnika novčane pomoći, tijekom obnove (ispalačuje se temeljem računa ispostavljenih po pojedinačno okončanim radovima, odnosno ovjerenim privremenim i okončanim situacijama) te nakon završene obnove (ispalačuje se nakon završetka svih radova).

Konstrukcijska obnova višestambene zgrade Zrinjevac 1, Zagreb

Završeni radovi konstrukcijske obnove

Na dan 31. prosinca 2024. ukupno je završeno 259 konstrukcijskih obnova. U izvještajnom razdoblju završeno je 145 konstrukcijskih obnova od čega se 49 odnosi na organiziranu konstrukcijsku obnovu, a 96 na završenu samoobnovu odnosno model novčane pomoći.

Pregled završenih radova konstrukcijske obnove po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023.	Realizacija tijekom 2024. godine	Stanje na 31. prosinca 2024.
Organizirana konstrukcijska obnova	14	49	63
<i>Petrinjski potres</i>	4	33	37
<i>Zagrebački potres</i>	10	16	26
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	100	96	196
<i>Petrinjski potres</i>	28	60	88
<i>Zagrebački potres</i>	72	36	108
UKUPNO	114	145	259

Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu

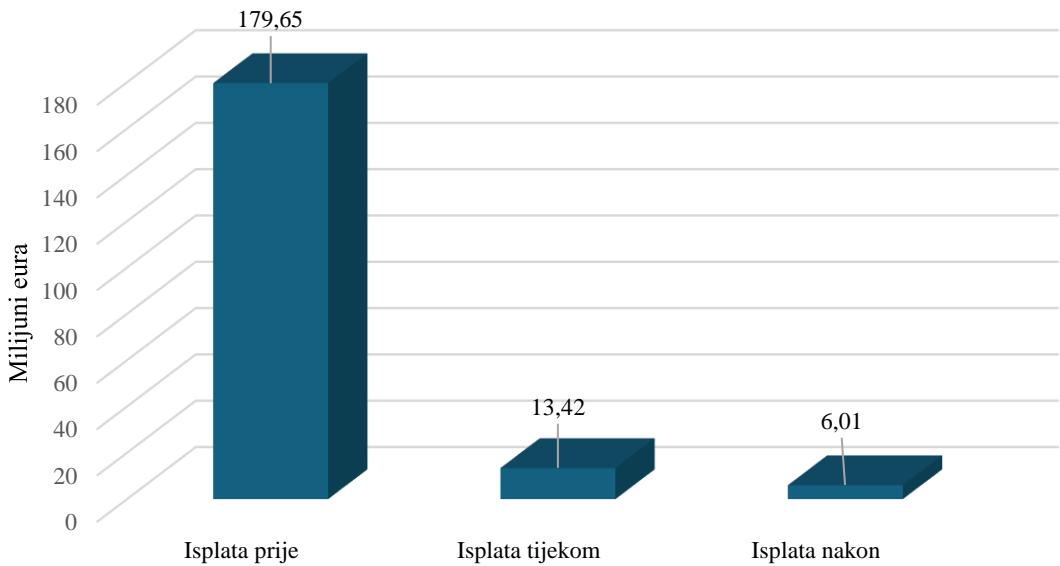
Do 31. prosinca 2024. izvršeno je ukupno 1.675 isplata novčanih pomoći za konstrukcijsku obnovu za 1.217 obiteljskih kuća i zgrada te je isplaćeno 199,08 milijuna eura. Tijekom 2023. godine izvršeno je 671 plaćanje u iznosu od 99,2 milijuna eura dok je u 2024. godini izvršena 875 isplata u ukupnom iznosu od 95,17 milijuna eura.

Od 1.675 isplata, 1.004 čini isplata na posebne račune građana, dok 671 čine isplate na račune obvezne pričuve za višestambene i stambeno-poslovne zgrade.

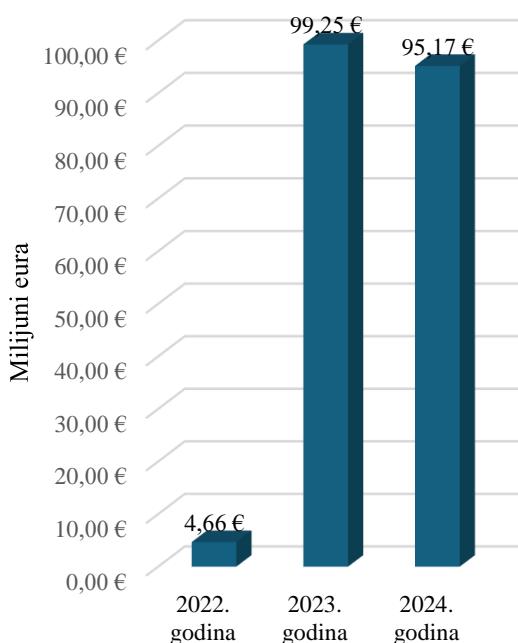
Pregled isplata, broja lokacija i ukupno isplaćenog iznosa za konstrukcijsku obnovu

Stanje na dan	Broj isplata	Broj lokacija	Isplaćeno
31. prosinca 2022.	42	30	4.662.980,36 €
31. prosinca 2023.	701	631	103.910.012,14 €
31. prosinca 2024.	1.675	1.217	199.081.333,12 €

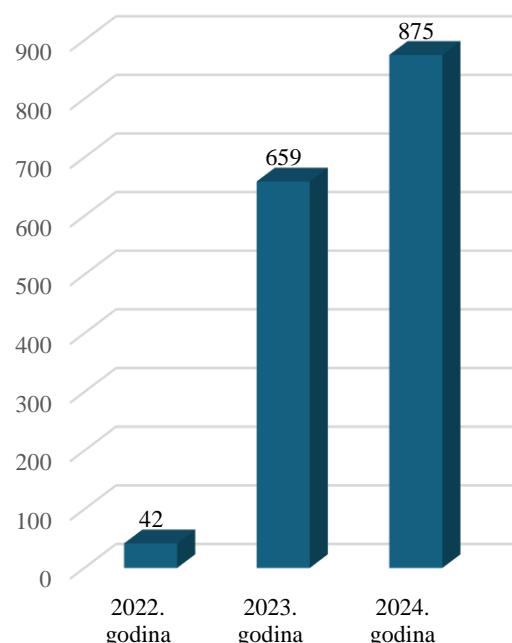
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu prema modelima obnove

Isplaćeno po godinama

Broj isplata po godinama

Od svibnja 2023., kada je izvršena prva uplata na posebne račune građana, do 31. prosinca 2024. uplaćeno je ukupno 60,21 milijun eura na 1.004 računa građana.

Pregled isplata prije konstrukcijske obnove na posebne račune

BANKA	BROJ ISPLATA	IZNOS
ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d. Rijeka	397	20.953.450,51 €
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d. Zagreb	179	10.143.241,46 €
ZAGREBAČKA BANKA d.d. Zagreb	81	6.157.273,44 €
PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d. Zagreb	120	7.901.318,64 €
OTP BANKA d.d. Split	227	15.062.314,67 €
UKUPNO	1004	60.217.598,72 €

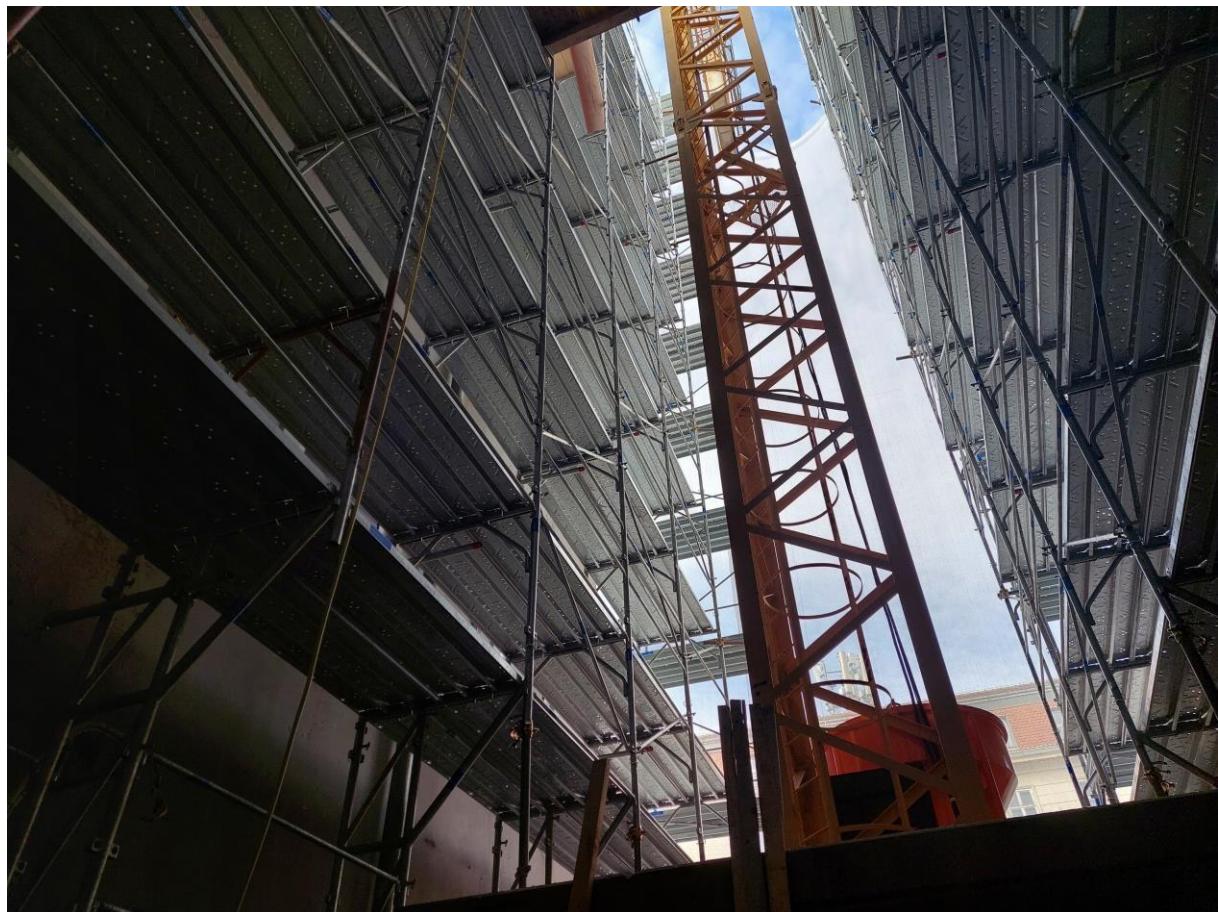
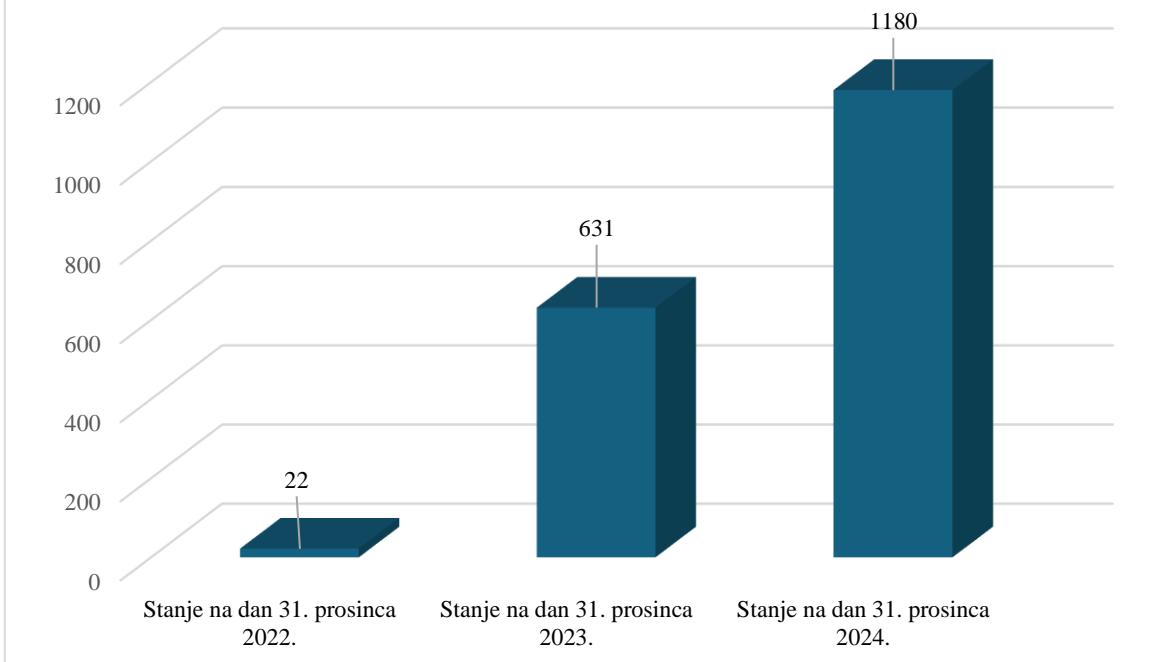
Radovi konstrukcijske obnove u tijeku

Na početku izvještajnog razdoblja bilo je ukupno 631 konstrukcijskih obnova od čega 47 u organiziranoj obnovi te 584 u različitim fazama provedbe kroz model novčane pomoći. Na dan 31. prosinca 2024. u postupku realizacije bilo je 1.180 konstrukcijskih obnova, od čega 94 u organiziranoj i 1.086 u različitim fazama provedbe kroz model novčane pomoći.

Pregled konstrukcijske obnove u tijeku po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023	Stanje na 31. prosinca 2024.
Organizirana konstrukcijska obnova	47	94
<i>Petrinjski potres</i>	32	52
<i>Zagrebački potres</i>	15	42
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	584	1.086
<i>Petrinjski potres</i>	314	603
<i>Zagrebački potres</i>	270	483
UKUPNO	631	1.180

Pregled konstrukcijskih obnova

Konstrukcijska obnova višestambene zgrade Zrinjevac 1, Zagreb

3.2.3. Uklanjanje i gradnja obiteljskih kuća

Na temelju Zakona o obnovi uklanjuju se zgrade, uključujući i pomoćne zgrade, koje su izgubile svoju mehaničku otpornost i/ili stabilnost u toj mjeri da su urušene ili da njihova obnova nije moguća.

Uklanjanje se provodi temeljem odluke Ministarstva ili po nalogu građevinske inspekcije Državnog inspektorata (u dalnjem tekstu: DIRH) na temelju članka 113.a Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18., 117/21 i 67/23.), u slučaju u kojem se radi o zgradama čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti i zdravlju ljudi. Prije novele Zakona o obnovi iz listopada 2021. hitna uklanjanja provodili su Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Stožer civilne zaštite) i građevinska inspekcija DIRH-a na temelju odluka Stožera civilne zaštite.

Od početka provedbe obnove do 31. prosinca 2024. uklonjeno je ukupno 1.604 zgrade, od kojeg broja 237 tijekom izvještajnog razdoblja. Od ukupnog broja uklonjenih zgrada, 1.133 uklanjanje izvršili su Stožer civilne zaštite i DIRH, a 510 provedbena tijela Ministarstva.

Pregled uklanjanja zgrada po tijelima

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023.	Realizacija tijekom 2024. godine	Stanje na 31. prosinca 2024.
Ministarstvo	349	161	510
Stožer civilne zaštite	471	0	471
Državni inspektorat	547	76	623
UKUPNO	1.367	237	1.604

Pravo na izgradnju zamjenske obiteljske kuće ostvaruje se za obiteljske kuće koje se uklanjuju na temelju Zakona o obnovi, odnosno odlukom Stožera civilne zaštite i rješenjem DIRH-a. Rješenje o pravu gradnje donosi Ministarstvo do kvadrature propisane zakonom (55 m^2 , 70 m^2 ili 85 m^2), ovisno o broju osoba koje su stanovale u uklonjenoj kući, uključujući i djecu rođenu i posvojenu nakon potresa.

Zamjenska obiteljska kuća gradi se na mjestu uklonjene kuće, osim u slučaju klizišta i drugih geoloških promjena koje su prouzročile promjenu temeljnih karakteristika tla. Vlasnici/suvlasnici koji ostvaruju pravo na gradnju zamjenske kuće ostvaruju i pravo na novčanu pomoć za opremanje u iznosu od 6.901,59 eura do 9.423,32 eura.

Novčana pomoć za gradnju obiteljske kuće može se dobiti: prije početka gradnje obiteljske kuće na posebno otvoren namjenski račun korisnika, tijekom gradnje (isplaćuje se temeljem računa ispostavljenih po pojedinačno okončanim radovima, odnosno ovjerenim privremenim i okončanim situacijama) te nakon završene gradnje (isplaćuje se nakon završetka svih radova). U slučaju modela novčane pomoći vlasnik ostvaruje pravo na naknadu troška koordinacije samoobnove u iznosu od 3.318,07 eura.

Završeni radovi gradnje obiteljskih kuća

Na dan 31. prosinca 2023. bilo je završeno 207 gradnji obiteljskih kuća, dok je na dan 31. prosinca 2024. završena gradnja 320 zamjenskih obiteljskih kuća. U izvještajnom razdoblju završena je gradnja 113 kuća.

Pregled završenih radova - gradnje zamjenskih obiteljskih kuća po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2024.
Organizirana gradnja	173
<i>Petrinjski potres</i>	143
<i>Zagrebački potres</i>	30
Novčana pomoć umjesto gradnje	5
<i>Petrinjski potres</i>	4
<i>Zagrebački potres</i>	1
Drvene kuće	131
Izgradnja kuća (OPKK)	11
UKUPNO	320

Zamjenska obiteljska kuća u Donjoj Bačugi (tipska)

Zamjenska obiteljska kuća u Zagrebu (pojedinačno projektirana)

Novčana pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće

U izvještajnom razdoblju isplaćeno je ukupno 16,37 milijuna eura novčanih pomoći po tri različita modela umjesto organizirane gradnje zamjenskih obiteljskih kuća. Ukupno je isplaćeno 5,18 milijuna eura za novčane pomoći umjesto gradnje obiteljske kuće, 8,86 milijuna eura za novčane pomoći za kupnju obiteljske kuće ili stana, 2,46 milijuna eura za novčane pomoći za uklanjanje i gradnju. Dodatno, isplaćeno je 1,72 milijuna eura za troškove opremanja obiteljske kuće (uz napomenu da je tu uključen i iznos opremanja u postupku organizirane obnove).

Ukupni pregled isplata novčanih pomoći umjesto gradnje

ISPLATE	Broj lokacija	Ukupno isplaćeno
Novčana pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće	41	5.188.620,37 €
Novčana pomoć za kupnju obiteljske kuće ili stana	73	8.867.269,84 €
Novčana pomoć za uklanjanje i gradnju	19	2.463.103,98 €
UKUPNO	133	16.518.994,19 €

Pregled isplata novčanih pomoći umjesto gradnje na posebne račune

BANKA	Broj IBAN računa	Ukupno isplaćeno
ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d. Rijeka	50	6.524.646,25 €
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d. Zagreb	17	2.034.351,35 €
OTP BANKA d.d. Split	19	2.292.978,51 €
PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d. Zagreb	21	2.515.221,83 €
ZAGREBAČKA BANKA d.d. Zagreb	20	2.546.265,86 €
UKUPNO	127	15.913.463,80 €

Novčana pomoć umjesto gradnje za kupnju obiteljske kuće ili stana

Tijekom izvještajnog razdoblja na 73 posebna računa građana isplaćena je novčana pomoć za kupnju kuće ili stana umjesto gradnje od čega je realizirano 46 kupnji.

Radovi u tijeku

Na dan 31. prosinca 2023. u tijeku su bili radovi na 229 lokacija, od čega su se 172 lokacije odnosile na organiziranu gradnju kuća, a 57 na samoobnovu. Na dan 31. prosinca 2024. u tijeku su radovi na 273 lokacije, od čega se 222 lokacije odnose na organiziranu gradnju kuća, a 51 na samoobnovu.

Pregled radova u tijeku - gradnja zamjenskih obiteljskih kuća po lokaciji i vrsti obnove

OPIS	Stanje na 31.prosinca 2022.	Stanje na 31. prosinca 2023.	Stanje na 31. prosinca 2024.
Organizirana gradnja	107	120	145
<i>Petrinjski potres</i>	107	86	130
<i>Zagrebački potres</i>	0	34	15
Novčana pomoć umjesto gradnje	0	57	128
<i>Petrinjski potres</i>	0	43	41
<i>Zagrebački potres</i>	0	14	10
Drvene kuće	0	35	35
Izgradnja kuća OPKK	0	17	42
UKUPNO	107	229	273

3.2.4. Zbirni pregled novčanih pomoći za obnovu

Zakonom o obnovi model novčane pomoći tzv. samoobnova dodatno je unaprijeđen te su njime omogućene pogodnosti za vlasnike nekretnina oštećenih u potresu koji se odluče za obnovu po ovome modelu. Ministarstvo je nadležno za obradu zahtjeva za obnovu i donošenje rješenja te isplaćuje novčani iznos sukladno razini i stupnju oštećenja zgrade.

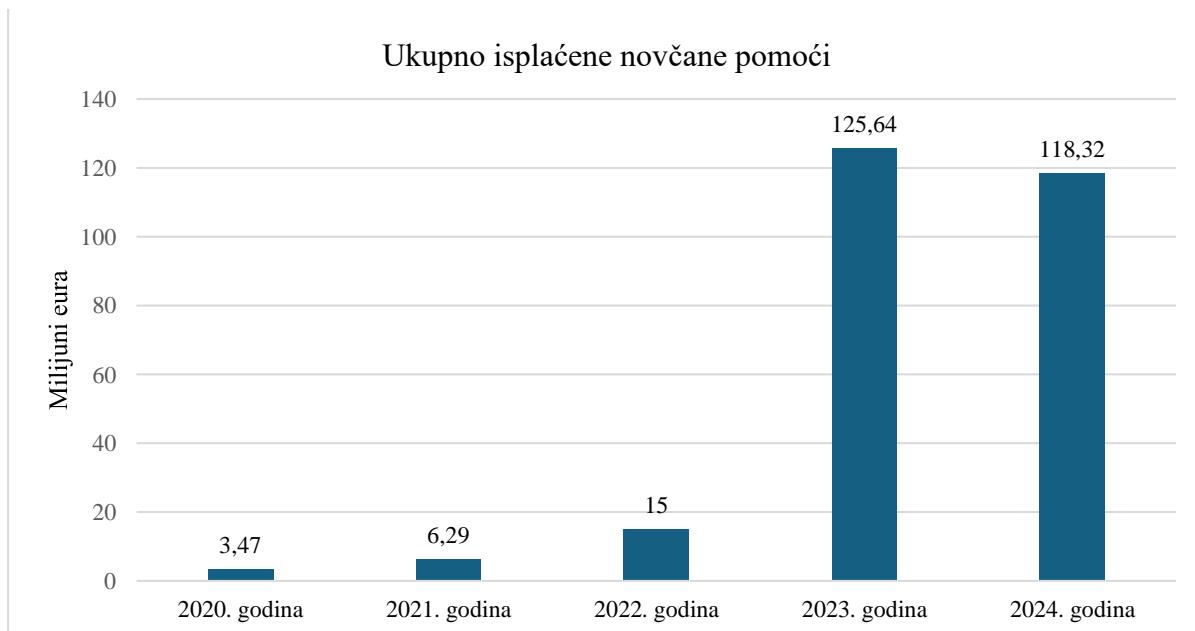
Od početka obnove do 31. prosinca 2024. isplaćeno je ukupno 268,7 milijuna eura novčanih pomoći dok je u izvještajnom razdoblju isplaćeno 118,32 milijuna eura.

Pregled ukupno isplaćenih novčanih naknada po godinama

RAZDOBLJE	Iznos
2020. godina	3.438.811,73 €
2021. godina	6.265.975,05 €
2022. godina	15.004.567,32 €
2023. godina	125.693.542,74 €
2024. godina	118.324.976,42 €
UKUPNO	268.727.873,26 €

Prikaz isplaćenih novčanih pomoći po godinama

VRSTA NOVČANE POMOĆI	Stanje na 31. prosinca 2023.	Realizacija tijekom 2024.	Stanje na 31. prosinca 2024.
Novčana pomoć za nekonstrukcijsku obnovu	36.429.127,69 €	9.519.206,05 €	45.948.333,74 €
Novčana pomoć za konstrukcijsku obnovu	103.910.012,14 €	95.171.320,98 €	199.081.333,12 €
Novčana pomoć umjesto gradnje obiteljske kuće	3.249.439,17 €	1.939.181,20 €	5.188.620,37 €
Novčana pomoć za uklanjanje i gradnju	516.967,26 €	1.946.136,72 €	2.463.103,98 €
Novčana pomoć za kupnju obiteljske kuće ili stana	3.106.491,86 €	5.760.777,98 €	8.867.269,84 €
Trošak koordinacije samoobnove	2.325.332,12 €	2.717.025,92 €	5.042.358,04 €
Trošak opremanja obiteljske kuće	663.879,68 €	1.058.038,86 €	1.721.918,54 €
Trošak izrade projekta	159.823,88 €	20.496,30 €	180.320,18 €
Novčana pomoć za uklanjanje	41.823,04 €	192.792,41 €	234.615,45 €
UKUPNO	150.402.896,84 €	118.324.976,42 €	268.727.873,26 €

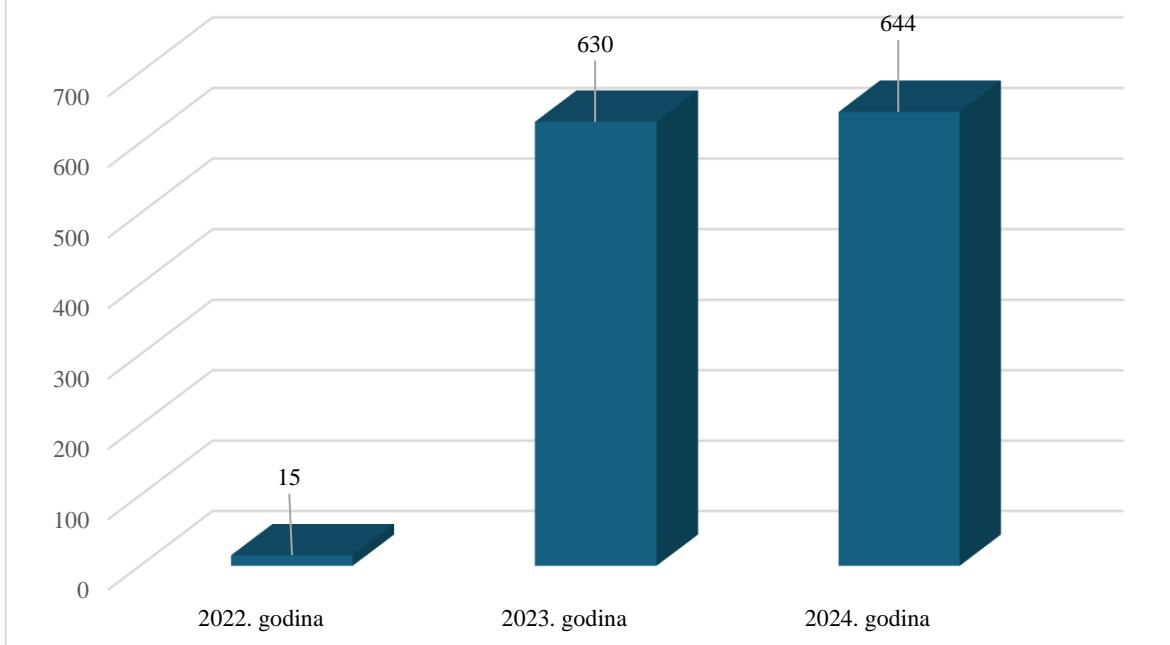
Novčane naknade za trošak koordinacije samoobnove

Ministarstvo je do 31. prosinca 2024. isplatilo ukupno 5,05 milijuna eura novčanih pomoći za trošak koordinacije samoobnove, od čega je 2,72 milijuna eura (53,96 %) isplaćeno u izvještajnom razdoblju.

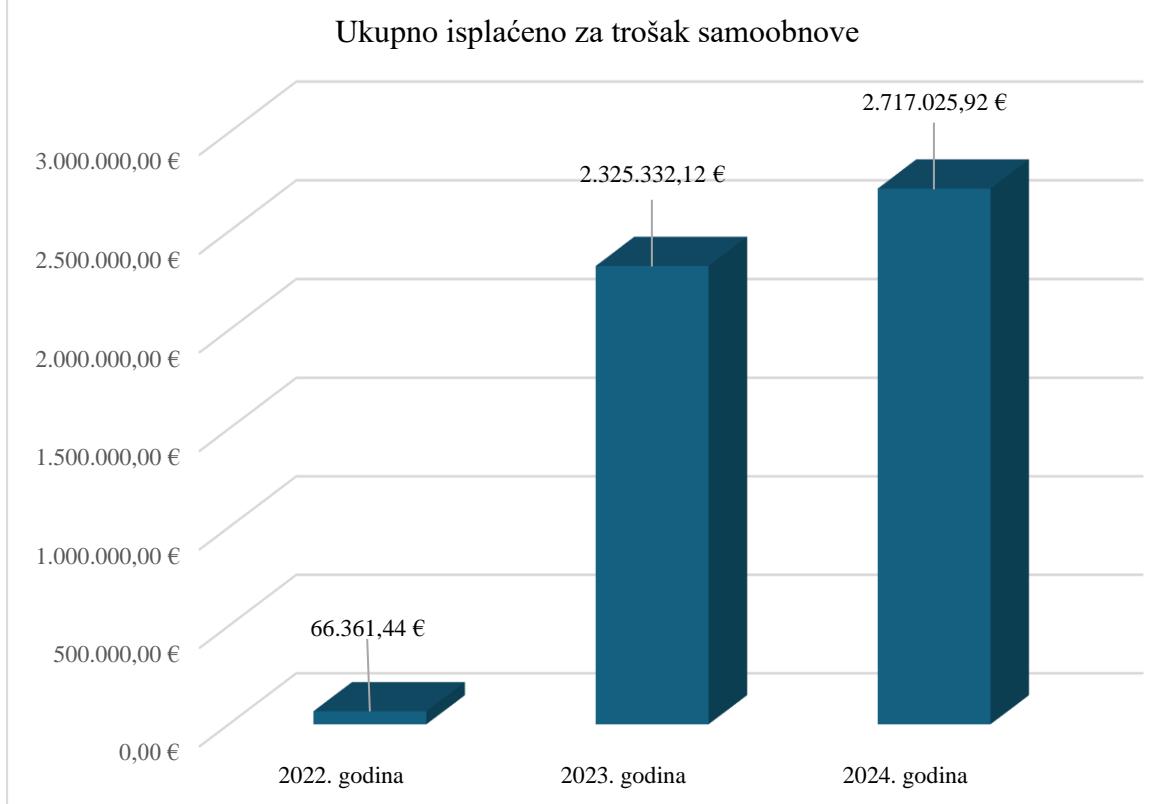
Pregled isplata novčanih naknada za trošak koordinacije samoobnove

OPIS	Stanje na 31. prosinca 2023.	Realizacija tijekom 2024.	Stanje na 31. prosinca 2024.
Broj isplata	645	644	1289
Isplaćeni iznos	2.325.332,12 €	2.717.025,92 €	5.042.358,04 €

Broj isplata novčanih naknada za trošak samoobnove

Ukupno isplaćeno za trošak samoobnove

3.2.5. Postupci nabave

Odabir sudionika u obnovi, prema Zakonu o obnovi, se provodi putem javne nabave, odnosno primjenom Pravilnika o provedbi postupaka nabave roba, usluga i radova za postupke obnove za nabavu robe, usluga i radova čija je procijenjena vrijednost manja od vrijednosti europskih pragova koje Europska komisija objavljuje u Službenom listu Europske unije, ovisno o vrsti naručitelja i vrsti ugovora.

Podacima o postupcima nabave moguće je u svakom trenutku pristupiti putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (<https://eojn.nn.hr/Oglasnik/>), odnosno od 1. travnja 2024. putem "novog" Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (<https://eojn.hr/>).

Nabave za obnovu i gradnju privatnih i javnih zgrada te obiteljskih kuća se kontinuirano pripremaju, objavljaju i ugovaraju. U izvještajnom razdoblju, od 1. siječnja do 31. prosinca 2024., u pripremi dokumentacije te u nabavama koje su završene ili su u tijeku, bilo je ukupno 340 postupaka za 9.207 različitih radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti 268 milijuna eura.

Pregled postupaka nabave na dan 31. prosinca 2024. za referentno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. po statusu

OPIS	Broj postupaka	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
Objavljeno	17	193	13.661.983,48 €
Pregled i ocjena ponuda	62	1.951	88.930.790,36 €
Odluka o odabiru	36	674	15.769.871,00 €
Odluka o poništenju	32	960	50.819.805,50 €
Ugovoreno	193	5.191	92.818.336,74 €
UKUPNO	340	8.969	262.019.487,08 €
Priprema postupka	8	238	5.995.046,01 €
SVEUKUPNO	348	9.207	268.014.533,09 €

Na dan 31. prosinca 2024. ukupno 87 postupka nabave, procijenjene vrijednosti u iznosu od 108,6 milijuna eura je u pripremi postupka za objavu, odnosno u statusu zaprimanja ponuda ili u pregledu i ocjeni ponuda. Od navedenih postupaka 43 se odnosi na nabavu radova, odnosno 95 % ukupne procijenjene vrijednosti je osigurano za nabavu radova obnove privatnih i javnih zgrada, te građenja obiteljskih kuća.

Pregled postupaka nabave u pripremi i tijeku na dan 31. prosinca 2024. za referentno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. po statusu

OPIS	Broj postupaka	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
Radovi	48	959	103.540.403,85 €
Usluge	39	1.423	5.066.116,00 €
UKUPNO	87	2.382	108.606.51,85 €

Na dan 31. prosinca 2024., 36 postupaka nabave, odnosno 54 pojedinačne Odluke o odabiru su u pripremi za ugovaranje. Procijenjena vrijednost predmeta po donesenim odlukama iznosi 15,8 milijuna eura, a od čega se 22 odluke odnose na izvođenje radova na 195 lokacija, a 32 odluke na pružanje usluga.

Tijekom izvještajnog razdoblja u odnosu na postupke pokrenute u 2024. godini ukupno je doneseno 275 Odluka o odabiru u 229 postupaka nabave, i to 126 odluka za nabavu izvođenja radova i 149 odluka za pružanje usluga.

Pregled donesenih Odluka o odabiru od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. u odnosu na postupke pokrenute 2024. godine

OPIS	Broj	Broj radova / usluga	Procijenjena vrijednost nabave (bez PDV-a)
Radovi	126	33	85.810.485,46 €
Usluge	149	550	22.777.722,28 €
UKUPNO	275	575	108.588.207,74 €

Tijekom izvještajnog razdoblja u 51 postupku nabave donesena je Odluka o poništenju, odnosno tijekom godine ukupno je doneseno 84 Odluka o poništenju za postupke pokrenute u izvještajnom razdoblju. Procijenjena vrijednost predmeta nabave za koje su donesene Odluke o poništenju iznosi 37,6 milijuna eura za 763 lokacija u postupcima nabave radova, odnosno 13,2 milijuna eura u postupcima nabave usluga. Od ukupnog broja poništenih postupaka više od 70 % Odluka o poništenju je doneseno zbog zaprimanja ponuda koje premašuju procijenjenu vrijednost predmeta nabave.

Od ukupnog broja postupaka pokrenutih u 2024. godini sklopljen je ukupno 221 ugovor/okvirni sporazum u 195 postupaka nabave. Ugovoren je ukupno 83,4 milijuna eura, od čega 76,8 milijuna eura za nabavu radova na 867 lokacija i 6,7 milijuna eura za nabavu usluga na više od 4.000 adresa.

Pregled sklopljenih ugovora/okvirnih sporazuma od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine*

VRSTA UGOVORA	Broj dokumenata	Broj lokacija	Ugovoreni iznos (bez PDV-a)
Radovi	174	1.456	114.341.923,17 €
Roba	3	335	1.067.899,00 €
Usluge	195	4.912	9.512.254,03 €
UKUPNO	372	6.703	124.922.076,20 €

*uključeni ugovori koji su sklopljeni 2024. godine po postupcima pokrenutim 2023. godine

U izvještajnom razdoblju sklopljena su ukupno 372 ugovora/okvirna sporazuma vrijednosti 124,9 milijuna eura, od čega se 173 ugovora/okvirna sporazuma vrijednosti 114,3 milijuna eura (91,53 % ugovorene vrijednosti) odnosi na izvođenje radova za 1.456 lokacija višestambenih, stambeno-poslovnih ili poslovnih zgrada, odnosno obiteljskih kuća, 3 ugovora vrijednosti 1,1 milijun eura odnosi se na nabavu roba, odnosno opremanje 335 obiteljskih kuća nužnim namještajem, a 195 ugovora vrijednosti 9,5 milijuna eura (7,61 % ugovorene vrijednosti) odnosi se na ugovorene usluge.

Ministarstvo u 2024. godini povećava dinamiku objave novih postupaka za nabavu roba i usluga po postupcima koji se odnose na obnovu od potresa, raste broj donesenih Odluka o odabiru sudionika u procesu obnove, odnosno ugovori za izvođenje radova i pružanje usluga na potresu pogodjenom području kontinuirano se sklapaju.

Blokovska nabava

Ministarstvo je u 2024. godini pristupilo razvoju koncepta tzv. blokovske obnove. Blokovska obnova podrazumijeva jedinstvenu obnovu više zgrada unutar jedne ulice ili stambenog bloka unutar gradova te čitavih naselja izvan urbanih cijelina.

Dakle, kroz blokovsku obnovu rješava se odjednom, u sklopu jednog postupka nabave, više zgrada unutar geografski definiranog obuhvata koje mogu uključivati više vrsta obnove (uklanjanje i zamjenska gradnja, konstrukcijska obnova i/ili popravak nekonstrukcijskih elemenata zgrade). Za potrebe blokovske obnove provodi se postupak nabave koji obuhvaća sve potrebne usluge i radove za organiziranu obnovu pojedinačnih zgrada, a koje zajedno čine jedinstven sklop.

Svrha blokovske obnove je ekomska ušteda pri nabavi materijala i angažiranju izvođača, efikasnost kroz jedinstvene postupke što smanjuje administrativne troškove s ciljem ubrzavanja procesa obnove. Ujedno, podiže se kvaliteta izvedenih radova i olakšava koordinacija radova i nadzora, što smanjuje neželjene rizike u provedbi.

U rujnu 2024. godine započelo je izvođenje radova na kompleksu *tzv. Mali Vatikan* u Zagrebu (25 ulaza i 259 posebnih jedinica) te višestambenoj zgradi s pet dilatacija u Ulici Hrvatskog narodnog preporoda u Sisku (152 posebne jedinice).

Za *Blok 20*, u Zagrebu je, u srpnju 2024. godine, pokrenut postupak nabave blokovske obnove te je donesena Odluka o odabiru u listopadu, na koju je izjavljena žalba od strane gospodarskog subjekta ponuditelja te se vodi postupak pri Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave.

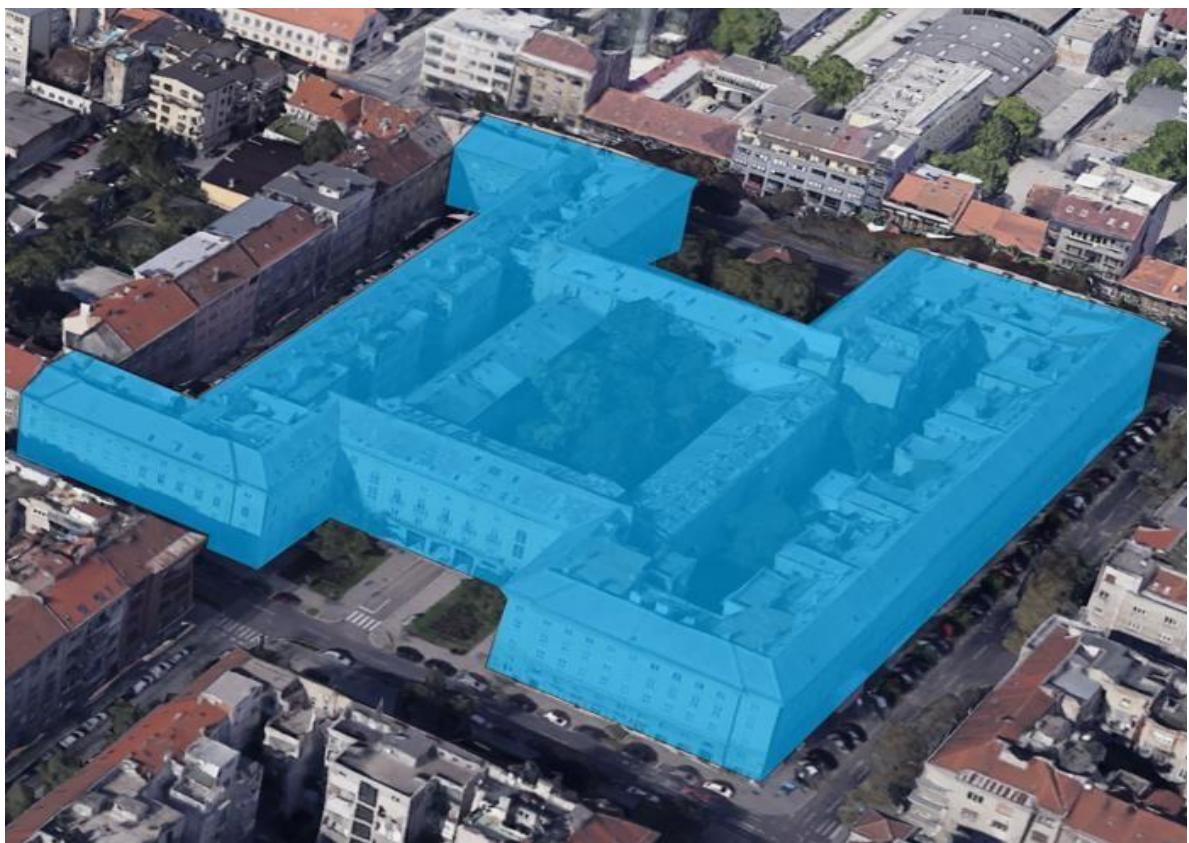
Na području Grada Siska u svibnju 2024. godine, pokrenut je postupak blokovske obnove *Rimske ulice* (11 zgrada s 179 posebnih jedinica). Odluka o poništenju donesena je u kolovozu 2024. te je u pripremi objava novog postupka nabave. Postupak nabave za obnovu bloka zgrada *Meštrović* (Meštrovićevoj ulici 1-11; 6 ulaza s 102 posebne jedinice) završen je odlukom o odabiru u listopadu 2024. godine te se početkom 2025. godine očekuje potpisivanje ugovora i početak radova.

U drugoj polovici 2024. godine za blokove *Jelačić*, *Medulić*, *Svačić* i *Zrinski* u Gradu Zagrebu (89 zgrada s 947 posebnih jedinica) intenzivno se provode aktivnosti pripreme svih potrebnih uvjeta za pokretanje postupka nabave blokovske obnove. Za *Kukovićevu kuću* u Zagrebu (6 ulaza s 130 posebnih jedinica) u tijeku je završna faza projektiranja cjelovite obnove.

Ukupna vrijednost svih navedenih blokovskih obnova koje su u pripremi, objavljene ili ugovorene, iznosi 79,55 milijuna eura.

Blokovska obnova - Blok 20

Blokovska obnova – Mali Vatikan, Zagreb

Blokovska obnova – Ulica Hrvatskog narodnog preporoda, Sisak

4. STAMBENO ZBRINJAVANJE

Vlada Republike Hrvatske je 8. veljače 2023. usvojila Program zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (u dalnjem tekstu: Program zbrinjavanja) čiji je primarni cilj bio stanovnicima potresom pogodjenog područja koji su smješteni u mobilnim stambenim jedinicama (kontejnerima) osigurati primjereni zamjenski smještaj, uz istodobnu obnovu njihovih domova.

Na području zagrebačkog i petrinjskog potresa ukupno se nalazilo 2.419 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 6.258 korisnika odnosno 2.400 obitelji.

Korisnici stambenog zbrinjavanja iz Programa bili su smješteni u 11 kontejnerskih naselja od čega je na području Grada Siska formirano sedam kontejnerskih naselja, na području Grada Petrinje tri kontejnerska naselja te na području Grada Gline jedno kontejnersko naselje.

Na području zagrebačkog potresa, u trenutku donošenja Programa zbrinjavanja, nalazilo se 68 mobilnih stambenih jedinica uz oštećenu zgradu u kojima je smješteno 67 obitelji. Na području petrinjskog potresa u kontejnerskim naseljima nalazilo se 297 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 438 korisnika odnosno 287 obitelji, dok se na parcelama uz oštećenu zgradu nalazilo 2.054 mobilnih stambenih jedinica u kojima je bilo smješteno 5.753 korisnika odnosno 2.046 obitelji.

Program zbrinjavanja provodi se kroz 11 različitih modela zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica:

- nekonstrukcijska obnova zgrada
- gradnja zamjenskih obiteljskih kuća
- konstrukcijska obnova zgrada
- samoobnova
- gradnja višestambenih zgrada na području Sisačko-moslavačke županije financirane iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija
- stambeno zbrinjavanje putem Agencije za promet i posredovanje nekretninama
- stambeno zbrinjavanje u nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske
- javni Poziv za financiranje najamnina
- nabava privremenih montažnih kuća visokoenergetske učinkovitosti
- gradnja drvenih kuća u svrhu proširenja kapaciteta domova za starije i nemoćne
- modeli stambenog zbrinjavanja prema drugim propisima.

Program zbrinjavanja propisuje prioritetu obnovu oštećenih zgrada i obiteljskih kuća za korisnike mobilnih stambenih jedinica no do dovršetka iste, korisnici se privremeno zbrinjavaju u jedan od preostalih sedam modela stambenog zbrinjavanja.

4.1. Stambeno zbrinjavanje sredstvima OPKK 2014. – 2020.

S ciljem zbrinjavanja stanovništva na području Sisačko-moslavačke županije sredstvima Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. izgraditi će se ukupno 20 višestambenih zgrada sa 308 stanova.

Zamjenski stanovi grade se prvenstveno za postojeće korisnike programa stambenog zbrinjavanja koji imaju utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje davanjem u najam kuća i stanova u vlasništvu Republike Hrvatske, a koji su sada, zbog oštećenja od potresa privremeno ili trajno neuporabljivi. Dio stanova namijenjen je korisnicima koji čekaju obnovu svoje potresom oštećene imovine sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima i Programu stambenog zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica, dok se njihovi domovi ne obnove ili novi ne izgrade. Izgrađeni zamjenski stanovi postaju vlasništvo Republike Hrvatske.

Do 31. prosinca 2024. završeno je i useljeno osam višestambenih zgrada u Petrinji s 128 stanova i četiri višestambene zgrade u Glini s 52 stana, a preostale dvije zgrade u Gvozdu, dvije u Topuskom, tri u Glini i jedna u Dvoru su u postupku gradnje. Završena je i gradnja 11 državnih kuća u sklopu stambenog naselja Kolaric u Vojniću.

U nastavku dajemo informacije o ugovorenim projektima:

Projektom „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – I“, ukupne vrijednosti 46,2 milijuna eura, obuhvaćeno je 16 višestambenih zgrada sa ukupno 232 stambenih jedinica. Završena je izgradnja 12 zgrada sa 180 stambenih jedinica u Petrinji i Glini, 2 zgrade s 26 stambenih jedinica u Gvozdu su u fazi izgradnje, dok je za 2 zgrade s 26 stambenih jedinica u Topuskom ugovor s izvođačem raskinut te je sklopljen ugovor s novim izvođačem radova izgradnje te su radovi u tijeku. Završena je i gradnja 11 državnih kuća u sklopu stambenog naselja Kolaric u Vojniću.

Pregled uklanjanja i izgradnje zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske

LOKACIJA ZGRADA	Broj zgrada	Broj stambenih jedinica	Vrijednost ugovorenih radova* (bez PDV-a)
Petrinja	8	128	14.972.656,71 €
Glina	4	52	7.213.709,88 €
Topusko	2	26	4.097.571,18 €
Gvozd	2	26	3.705.513,19 €
UKUPNO	16	232	29.989.450,96 €

* vrijednost ugovorenih radova za izgradnju zgrada i infrastrukture

Pregled izgradnje zamjenskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske

LOKACIJA ZGRADA	Broj kuća	Vrijednost ugovora* (bez PDV-a)
Vojnić	11	2.459.726,35 €
UKUPNO	11	2.459.726,35 €

* vrijednost ugovorenih radova za izgradnju kuća i infrastrukture

Projektom „Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – II“, ukupne vrijednosti 18,3 milijuna eura, obuhvaćene su četiri višestambene zgrade sa ukupno 76 stambenih jedinica. Uz višestambene zgrade ugovorena je izgradnja 44 obiteljske kuće, a na dan 31. prosinca 2024. u fazi izgradnje bila je 41 kuća, dok su tri u pripremi za izgradnju.

Pregled uklanjanja i izgradnje zamjenskih stambenih zgrada u vlasništvu Republike Hrvatske

LOKACIJA ZGRADA	Broj zgrada	Broj stambenih jedinica	Vrijednost ugovorenih radova* (bez PDV-a)
Glina	3	57	7.113.284,45 €
Dvor	1	19	2.337.274,16 €
UKUPNO	4	76	9.450.558,61 €

* vrijednost ugovorenih radova za izgradnju zgrada i infrastrukture

Pregled uklanjanja i izgradnje zamjenskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske

LOKACIJA ZGRADA	Broj kuća	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Glina	9	910.347,18 €
Donji Kukuruzari - Dvor	7	1.251.043,20 €
Hrvatska Kostajnica - Sunja	8	1.223.362,20 €
Glina – Krnjak – Vojnić - Tušilović	6	1.593.006,88 €
Petrinja – Glina	6	1.684.798,60 €
Petrinja	8	1.646.324,99 €
UKUPNO	44	8.308.883,05 €

Istovremeno, projektom „Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima“ ukupne vrijednosti 42,9 milijuna eura, obuhvaćena je obnova oko 500 obiteljskih kuća, od kojih je do 31. prosinca 2024. njih 110 u projektiranju, 258 kuća je u fazi nabave izvođenja radova, ugovoreni su radovi za 141 kuću, a na dan 31. prosinca 2024.

završeno je 95 obiteljskih kuća dok je 45 kuća u fazi izvođenja radova. Jedna obiteljska kuća izuzeta je iz programa obnove te prelazi u program izgradnje zamjenskih obiteljskih kuća.

Od 1. siječnja 2024. projekt „Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima“ ušao je u fazu II provedbe, ukupne vrijednosti 44,8 milijuna eura.

Pregled broja kuća po fazi obnove te vrijednost ugovorenih radova na 30. lipnja 2024.

FAZA OBNOVE	Broj kuća	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
U radovima – Novska (završeno 9 obiteljskih kuća)	10	886.240,13 €
Radovi završeni – Petrinja I	11	877.812,58 €
Radovi završeni – Petrinja II	10	1.086.804,99 €
Radovi završeni - Sunja	13	1.088.053,75 €
U radovima – Glina (završene 3 obiteljske kuće, 1 kuća izuzeta)	20	2.811.009,66 €
U radovima – Hrvatska Kostajnica (završene 2 obiteljske kuće)	15	1.359.338,70 €
Radovi završeni – Krnjak, Slunj, Vojnić	24	4.396.564,75 €
U radovima – Petrinja (završeno 9 obiteljskih kuća)	13	1.539.928,27 €
U radovima - Hrvatska Dubica - Novska	4	418.463,29 €
Radovi završeni – Sunja	7	856.820,74 €
U radovima – Krnjak, Slunj, Vojnić (završeno 6 obiteljskih kuća)	7	589.772,20 €
U radovima – Glina II (završena 1 obiteljska kuća)	7	1.061.271,33 €
U projektiranju	110	
Nabava radova	258	
UKUPNO	509	16.972.080,39 €

4.2. Stambeno zbrinjavanje putem APN-a

Temeljem Zakona o obnovi, uz prethodnu Odluku Vlade Republike Hrvatske, Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama (u dalnjem tekstu: APN) je dana ovlast za gradnju višestambenih zgrada i stjecanje nekretnina za privremeni smještaj na potresom pogodjenom području.

Stambeni fond na području Sisačko-moslavačke županije je značajno devastiran posljedicama petrinjskog potresa stoga se s ciljem zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite imovine te stvaranja uvjeta za uspostavu boljih uvjeta života pristupilo značajnom povećanju stambenog fonda, koji će se prvotno koristiti za privremeno stambeno zbrinjavanje potresom pogodjenog stanovništva, a kasnije za povećanje stambenog fonda na području Sisačko-moslavačke županije sa svrhom stambenog zbrinjavanja deficitarnih kadrova i obitelji u potrebi.

Nakon prestanka potrebe za stambenim zbrinjavanjem na temelju Zakona o obnovi, a imajući u vidu buduću realizaciju velikih investicija i trenutnu migraciju radnog stanovništva zaposlenog na području Sisačko-moslavačke županije, planirana izgradnja značajnog stambenog fonda doprinijet će revitalizaciji Sisačko-moslavačke županije kroz rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji i deficitarnih kadrova, a posljedično i gospodarskom razvoju, povratku stanovništva i povećanju kvalitete života.

Na području Sisačko-moslavačke županije predviđena je gradnja ukupno 36 višestambenih zgrada sa 666 stanova za čiju su izgradnju osigurana sredstva državnog proračuna u iznosu od oko 100 milijuna eura.

Od ukupno 36 zgrada, APN je tijekom 2024. godine započeo izgradnju 31 višestambene zgrade s ukupno 571 stanom i to na lokacijama kako slijedi: Sisak – 15 zgrada, Petrinja – 8 zgrada, Topusko – 2 zgrade te po 1 zgrada u Kutini, Jasenovcu, Glini, Sunji, Lekeniku i Hrvatskoj Kostajnici.

Ugovorena vrijednost investicija iznosi oko 85,5 milijuna eura s PDV-om.

Pregled statusa provedbe po lokacijama

Lokacija zgrada	Broj zgrada	Stambene jedinice	Status lokacije
Sisak - Capraška	6	114	U gradnji
Sisak - Matoševa	1	19	U gradnji
Sisak - Kršinićeva	2	38	U gradnji
Sisak - Petrinjska	2	38	U gradnji
Sisak - OB Ivo Pedišić	2	38	Priprema javne nabave
Sisak - T. Ujevića	2	38	U gradnji

Sisak- I. Bakrana	3	57	U postupku javne nabave
Sisak- M. Krleže	1	19	U gradnji
Sisak- M. Držića	1	19	U gradnji
Petrinja	8	152	U gradnji
Topusko	2	26	U gradnji
Kutina	1	19	U gradnji
Jasenovac	1	19	U gradnji
Glina	1	13	U gradnji
Sunja	1	19	U gradnji
Lekenik	1	19	U gradnji
Hrvatska Kostajnica	1	19	U gradnji
UKUPNO	36	666	

Vizualizacija zgrada u Capraškoj ulici, Sisak

Istovremeno, kroz mjeru stjecanja nekretnina za privremeni smještaj APN je zaključno s 31. prosinca 2024. godine zaprimio 671 iskaz interesa za prodaju nekretnina odnosno ponuda za prodaju nekretnina na području Sisačko-moslavačke županije. Od navedenih 671 ponude za prodaju nekretnina, za njih 660 utvrđeno je da ne mogu biti predmet kupoprodaje. Za daljnje postupanje preostale su 2 ponuđene nekretnine za koje se provode potrebne radnje, a ostalih 9 kupljeno je tijekom 2023. godine.

Temeljem članka 75. Zakona o obnovi vlasnici odnosno svlasnici konstrukcijski oštećenih ili uništenih obiteljskih kuća ili vlasnici posebnih svlasničkih dijelova stambene namjene koji su rješenjem na temelju Zakona o obnovi ostvarili pravo na popravak konstrukcije ili gradnju, Ministarstvu mogu podnijeti prijedlog za zamjenu nekretnina. Ministarstvo je do 31. prosinca 2024. donijelo deset odluka o zamjeni prava vlasništva umjesto obnove ili gradnje za čiju provedbu je nadležan APN. U tijeku je izrada procjembenih elaborata za te nekretnine te pronalazak adekvatnih nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske ili na tržištu.

U APN-u je do 31. prosinca 2024. zaprimljeno 78 rješenja o novčanoj pomoći temeljem kojih je APN obvezan sukladno članku 62. stavku 9. Zakona o obnovi izdati potvrdu o uporabljivosti nekretnine. Do 31. prosinca 2024. izdane su 53 potvrde.

Do 31. prosinca 2024. APN je za izgradnju višestambenih zgrada i kupnju nekretnina utrošio ukupno 38.504.428,67 eura i ta su sredstva u potpunosti isplaćena iz državnog proračuna.

4.3. Stambeno zbrinjavanje u nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske

Za potrebe privremenog stambenog zbrinjavanja uređeno je ukupno 157 državnih stanova. Njih 32 uređena su, opremljena i useljena od strane Sisačko-moslavačke županije dok je najveći broj stanova uredilo i opremilo društvo Državne nekretnine d.o.o., njih 125 na područjima pogodjenim potresom. Stanovi su u potpunosti opremljeni namještajem a korisnici državnih stanova oslobođeni su plaćanja najamnine i režijskih troškova.

Do 31. prosinca 2024. sklopljeno je 113 ugovora o najmu stana za privremeni smještaj, od čega su 104 obitelji useljene u stanove na području Grada Zagreba, dvije obitelji u Popovači, četiri obitelji u Karlovcu, jedna obitelj u Zaprešiću i dvije obitelji u Velikoj Gorici. Do 31. prosinca 2024. ukupan broj useljenih stanova je 110, jer su neki korisnici predali stanove Državnim nekretninama (zbog završetka obnove njihovih nekretnina), a umjesto njih nije bilo novih useljenja.

Neposredno nakon petrinjskog potresa temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske, na raspolaganje su stavljena i 94 stana od strane bivšeg Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje od kojih su 22 korisnika svoj status regulirala trajno putem Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima. U preostala 72 stana privremeno su smješteni korisnici koji su bili vlasnici nekretnina oštećenih u potresu i iste će koristiti do obnove vlastitih nekretnina.

Državni stanovi stavljeni na raspolaganje

TIJELO	Broj stanova
Državne nekretnine d.d.	125
Sisačko-moslavačka županija	32
Ministarstvo (bivši SDUOSZ)	94
UKUPNO	251

4.4. Financiranje najamnina zamjenskog smještaja i režijskih troškova

Do 31. prosinca 2024. kroz mjeru financiranja najamnine omogućeno je zbrinjavanje 2.468 osoba, odnosno 1.102 kućanstva za što je ukupno isplaćeno 17,16 milijuna eura. Od toga, 10,95 milijuna eura iskorišteno je za sufinanciranje najma građanima i kućanstvima. Nadalje, 6,21 milijuna eura utrošeno je za financiranje troškova zamjenskog smještaja za osobe smještene u Hostelu Arena, dok je za sufinanciranja režijskih troškova u zamjenskim stanovima ukupno isplaćeno 1,70 milijuna eura.

Na dan 31. prosinca 2024. mjeru financiranja najamnine u zamjenskim stanovima koristi 670 kućanstava, odnosno 1.480 osoba.

4.5. Nabava mobilnih energetski učinkovitih kuća

Radi privremenog stambenog zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica (kontejnera), Ministarstvo je 2023. godine pristupilo nabavi mobilnih energetski učinkovitih kuća. Kuće su proizvedene u dva modela, od 25 i 35 četvornih metara.

Pravo na privremeni smještaj u ove kuće ostvaruju korisnici mobilnih stambenih jedinica kojima obnova odnosno gradnja njihove kuće još nije završila, a ne žele napustiti svoju nekretninu i okruženje koje im je blisko. Također, kuće se koriste kao privredni smještaj i onih korisnika kontejnera koji nemaju pravo na obnovu odnosno u trenutku potresa nisu imali vlastitu nekretninu, a boravili su u kontejnerskim naseljima.

Ministarstvo je za potrebe nabave mobilnih energetski visoko učinkovitih kuća ugovorilo izradu s tvrtkama Alu-forma d.o.o. i Jedinstvo Krapina d.o.o.

Do 31. prosinca 2024. društvo Alu-forma d.o.o. izradilo je 105 montažnih kuća za što je isplaćeno 3.940,625,00 eura. Društvo Jedinstvo Krapina d.o.o. izradilo je 25 montažnih kuća za što je isplaćeno 796.875,00 eura.

Do 31. prosinca 2024. postavljena je 91 montažna kuća za čiji je transport i montažu isplaćeno 165.312,50 eura. Od proizvođača Alu-forma d.o.o postavljeno je 89 montažnih kuća.

Od toga su 22 kuće postavljene u naselju Sisak, 22 u naselju Petrinja dok ih je 45 postavljeno u dvorišta korisnika. Za transport i montažu 89 montažnih kuća proizvođača Alu-forma d.o.o. isplaćeno je 161.937,50 eura.

Preostale dvije montažne kuće proizvođača Jedinstvo Krapina d.o.o. postavljene su u dvorišta korisnika a za njihov transport i montažu isplaćeno je 3.375,00 eura.

Ministarstvo je sa svrhom privremenog stambenog zbrinjavanja stradalnika potresa izgradilo dva stambena naselja: Zeleni brije u Sisku i Sajmište u Petrinji.

Naselje Zeleni brije Sisak površine je cca 5.800,00 m², a sastoji se od 22 energetski učinkovite montažne kuće s popratnom komunalnom infrastrukturom, prometnim i pješačkim površinama, javnom rasvjетom i uređenom hortikulturom, dok je naselje Sajmište u Petrinji površine 6.410 m² te se također sastoji od 22 energetski učinkovite montažne kuće.

Sve kuće u naselju imaju kuhinju s blagovaonicom i dnevnim boravkom, kupaonicu, dvije sobe, prostoriju tehnike i natkrivenu terasu, te su u potpunosti opremljene namještajem. Na krovu svake kuće je instalirana sunčana elektrana za proizvodnju električne energije. Predviđena godišnja proizvodnja električne energije naselja iznosi 52.866 kWh, dok predviđena godišnja potrošnja električne energije iznosi 54.912 kWh što naselje čini samoodrživim u pogledu potrošnje električne energije.

Montažne kuće su izrađene sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju gradnju, naročito u vezi s tehničkim zahtjevima za konstrukciju, zaštitu od buke, energetsku učinkovitost i toplinsku izolaciju te sigurnost u slučaju požara. Smještajne jedinice su osmišljene s ciljem osiguranja trajnosti građevine i korištenja ekološki prihvatljivih materijala i sekundarnih resursa, te promoviraju recikliranje građevina i njihovih dijelova nakon uklanjanja, čime se potiče održiva upotreba prirodnih resursa.

Pravo na privremeni smještaj u ove kuće ostvaruju oni korisnici koji čekaju obnovu svojih vlastitih nekretnina, kao i oni sugrađani koji u trenutku potresa nisu imali u vlasništvu nekretninu te ne ostvaruju pravo na obnovu temeljem Zakona o obnovi. Osobe koje ne ostvaruju pravo na obnovu u naselju borave određeno vrijeme, a najduže do dvije godine te tijekom svog boravka snose trošak najma i režija dok su korisnici koji čekaju obnovu svojih vlastitih nekretnina oslobođeni plaćanja najma, a ostvaruju i pravo na financiranje režijskih troškova.

Troškovi izgradnje privremenih stambenih naselja:

Naselje Zeleni brije, Sisak

Izvođenje: Građenje Petrinja d.o.o. - 511.554,12 eura (PDV se ne plaća)

Nadzor: Projektni ured MI2A d.o.o. - 16.450,56 eura (PDV se ne plaća)

Priključak voda i odvodnja: Sisački vodovod d.o.o. - 450,40 eura (PDV se ne plaća)

Priključak struje: HEP-ODS d.o.o. Elektra Sisak - 20.111,16 eura (uključen PDV)

Ukupno: 548.566,24 eura

Naselje Sajmište, Petrinja

Izvođenje: Damjanović d.o.o. – 172.781,11 eura (PDV se ne plaća)

Nadzor: Projektni ured MI2A d.o.o. – 5.230,06 eura (PDV se ne plaća)

Priključak struje: HEP-ODS d.o.o. Elektra Sisak - 22.666,28 eura (uključen PDV)

Ukupno: 200.677,45 eura

Naselje Zeleni brije, Sisak

4.6. Gradnja drvenih kuća u svrhu proširenja kapaciteta domova za starije

Ministarstvo je u suradnji sa Sisačko-moslavačkom županijom pristupilo izgradnji ukupno 166 drvenih kuća: 57 u Petrinji, 74 u Glini i 35 u Sisku, koje su također namijenjene privremenom smještaju korisnika koji čekaju obnovu svojih vlastitih nekretnina. Kuće će se po okončanju obnove, odnosno po prestanku potrebe smještaja korisnika koji čekaju obnovu, koristiti za proširenje domova za starije i nemoćne. Radove na izgradnji provodi Sisačko-moslavačka županija, a troškovi izgradnje i opremanja isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Do 31. prosinca 2024. završene su i u potpunosti opremljene namještajem 74 drvene kuće u naselju Banovi dvori u Glini. Kuće su useljene, a kako se postojeći korisnici vraćaju u svoje obnovljene domove u kuće ulaze novi korisnici. Završene su i kuće na obje lokacije u Petrinji koje su isto tako useljene prvim korisnicima. Na lokaciji u Sisku izgrađene su sve kuće te je u tijeku izgradnja pristupne ceste i komunalne infrastrukture te uređenje okoliša oko kuća.

Do 31. prosinca 2024. utrošeno je za naselje u Glini ukupno 6.833.548,52 eura, za naselja u Petrinji 6.901.768,13 eura, a za naselje u Sisku 3.990.413,85 eura.

Banovi dvori, Glina

4.7. Stambeno zbrinjavanje – mobilne stambene jedinice – stanje na 31. prosinca 2024.

Do 31. prosinca 2024. ukupno je izuzeto 1.007 kontejnera i zbrinuto je 2.330 osoba. Svi zahtjevi koji su vezani za korisnike mobilnih stambenih jedinica prioritetno se rješavaju te se u najkraćem mogućem roku uvode u projektiranje i radove. Temeljem navedenog Programa Vlade Republike Hrvatske zatvorena su sva klasična kontejnerska naselja.

Na područjima pogodjenim zagrebačkim i petrinjskim potresom uz oštećene kuće raspoređene su još 1.412 mobilne stambene jedinice, od kojih je za njih 178 utvrđeno da korisnici nisu podnijeli zahtjev za obnovu dok su preostali zahtjevi u različitim fazama provedbe.

Također napominjemo da velik dio korisnika mobilnih stambenih jedinica ne želi napustiti svoja dvorišta i okruženje koje im je blisko jer na toj lokaciji imaju primjerice njive, voćnjake i vrtove koje obrađuju ili brinu o domaćim životinjama.

5. FINANCIRANJE PROVEDBE ZAKONA

Provedba Zakona o obnovi financira se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske, sredstvima proračuna Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije te sredstvima iz drugih izvora pribavljenim sukladno posebnim propisima i drugim oblicima financiranja.

Sredstva za popravak konstrukcije obiteljskih kuća, poslovnih, stambeno-poslovnih i višestambenih zgrada, gradnju višestambenih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada te gradnju i opremanje zamjenskih obiteljskih kuća koje su neuporabljive odnosno privremeno neuporabljive, uključujući i cijelovitu obnovu pojedinačno zaštićenog kulturnog dobra, za područje Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije osigurava Republika Hrvatska u državnom proračunu u visini od 80 %, a Grad Zagreb i Krapinsko-zagorska županija u visini od 20 % za nekretnine na svojim područjima.

S obzirom na to da je Vlada Republike Hrvatske područje Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije proglašila područjem katastrofe, konstrukcijska obnova na tim područjima osigurava se u stopostotnom iznosu iz državnog proračuna. Uklanjanje zgrada koje su izgubile svoju mehaničku otpornost i stabilnost u toj mjeri da su urušene ili da njihova obnova nije moguća, a koje se uklanjuju na temelju Zakona o obnovi financira se sredstvima državnog proračuna.

Hrvatski sabor donio je na sjednici od 30. studenoga 2023. Državni proračun Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcije za 2025. i 2026. godinu (u dalnjem tekstu: državni proračun). Navedeni dokument objavljen je u „Narodnim novinama“, broj 149., od 14. prosinca 2023.

Novi zakonodavni okvir i spajanje triju tijela omogućili su ubrzanje obnove te je Ministarstvo u 2024. godini planiralo ukupno 369.884.676 milijuna eura za sanaciju šteta nastalih na potresom pogodjenim područjima i to:

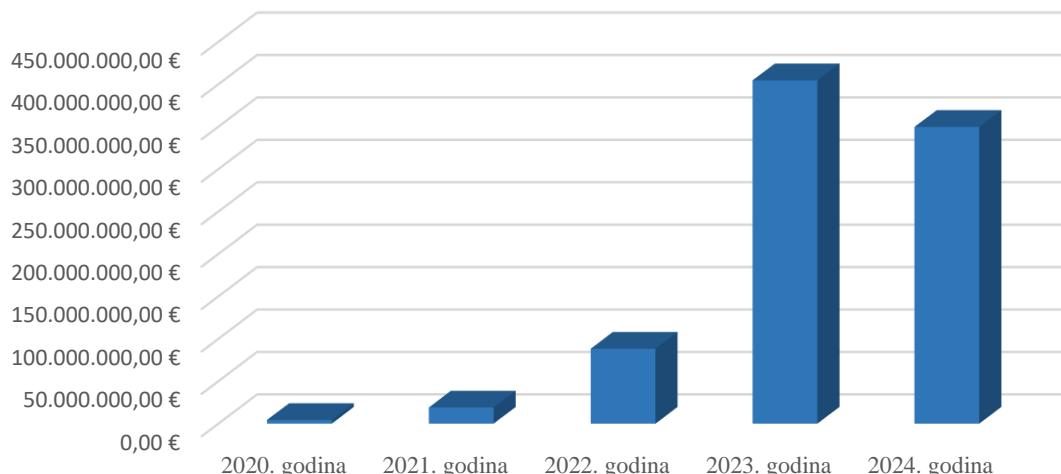
- obnovu na području Grada Zagreba i Krapinsko-zagorske županije
 - 145.726.858 eura
- obnovu na području Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije
 - 177.718.009 eura
- obnovu na područjima pogodjenim potresom
 - 21.161.256 eura
- financiranje zamjenskog smještaja na područjima pogodjenim potresom
 - 5.963.718 eura
- projekt obnove nakon potresa - Zajam broj 9127-HR
 - 19.314.835 eura.

Od početka provedbe u 2020. godini kada su isplaćivane novčane naknade za nekonstrukcijsku obnovu do kraja 2024. godine ukupno je na obnovu utrošeno 865,96 milijuna eura⁴. Od navedenoga iznosa 349,67 milijuna eura odnosno 40,38 % realizirano je u izvještajnom razdoblju.

Pregled isplaćenih sredstava za obnovu od ožujka 2020. do prosinca 2024.

RAZDOBLJE	Izvršenje
2020. godina	4.329.551,27 €
2021. godina	19.048.137,21 €
2022. godina	88.323.946,24 €
2023. godina	404.593.916,76 €
2024. godina	349.667.741,01 €
UKUPNO od ožujka 2020. do prosinca 2024.	865.963.292,49 €

Provđena obnova - Izvršenje proračuna od ožujka 2020. do prosinca 2024. godine

⁴ Razlika od 163,05 milijuna eura o odnosu na prethodno prikazanih 702,91 milijuna eura odnosi se na razdoblje 2020.-2023., a nastala je zbog korištenja različite metodologije pri definiranju troškova potresa u trenutku izrade prvog predmetnog izvješća. Za 2020. godinu razlika se najvećim dijelom odnosi na financiranje zamjenskog smještaja na područjima pogodjenim potresom, za 2021. godinu na pomoći županijama i gradovima za područja na kojima je proglašena katastrofa, za 2022. godinu također na prethodno navedene pomoći kao i na pomoći prema Gradu Zagrebu i Krapinsko-zagorskoj županiji za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području prijevoza oštećenih u potresu, dok se za 2023. godinu razlika najvećim dijelom odnosi na navedene pomoći prema Gradu Zagrebu i Krapinsko-zagorskoj županiji koje su financirane iz Fonda solidarnosti.

6. EUROPSKI I MEĐUNARODNI IZVORI FINANCIRANJA

6.1. Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Izmjenom Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. osigurana su značajna sredstva iz EU fondova za sanaciju posljedica potresa na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije. 26. svibnja 2021. i 25. listopada 2022. potpisani su ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte:

1. Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima
2. Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima - I
3. Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – II.

Prvi Projekt, vrijednosti 42,9 milijuna eura, obuhvaća obnovu oko 500 obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima, dok drugi Projekt, ukupne vrijednosti 46,2 milijuna eura i treći Projekt, ukupne vrijednosti 18,3 milijuna eura obuhvaćaju uklanjanje i izgradnju zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima, odnosno, izgradnju 20 višestambenih zgrada s ukupno 308 stanova te izgradnju oko 60 obiteljskih kuća. Bespovratna sredstva za ova tri projekta odobravaju se u visini od 95 % vrijednosti projekata, dok nacionalno učešće iznosi 5 % vrijednosti projekata. Razdoblje prihvatljivosti izdataka projekata završilo je 31. prosinca 2023. Sukladno zahtjevima za izmjenom ugovora do 30. lipnja 2024. za sva tri projekta potpisani su dodaci ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava kojima su izvršene sljedeće izmjene:

1. Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – ukupna vrijednost Projekta se određuje u iznosu od 4.579.852,68 eura. Dodjeljuju se bespovratna sredstva u iznosu od 4.350.860,04 eura. S obzirom na to da je razdoblje prihvatljivosti troškova bilo do 31. prosinca 2023. podnesena je nova Projektna prijava po Pozivu PK.6.2.02 - Obnova obiteljskih kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – faza II“. Dana 29. srpnja 2024. sklopljen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za fazu II Projekta. Razdoblje provedbe Projekta je od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2027. Ukupna vrijednost Projekta se određuje u iznosu od 44.899.000,00 eura, a bespovratna sredstva se dodjeljuju u iznosu od 9.999.007,30 eura.
2. Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – I. razdoblje provedbe Projekta je od 28. prosinca 2020. do završetka obavljanja predmetnih aktivnosti, odnosno do 31. prosinca 2024. Podnesen je zahtjev za produljenje roka provedbe projekta do 30. rujna 2025.
3. Uklanjanje i izgradnja zamjenskih stambenih jedinica u vlasništvu Republike Hrvatske na potresom pogodjenim područjima – II. razdoblje provedbe Projekta je od 28. prosinca 2020. do 31. prosinca 2024. Podnesen je zahtjev za produljenje roka provedbe projekta do 30. rujna 2025.

Izvršenje ovih projekata uključeno je u statistiku provedbe stambenog zbrinjavanja.

Opremanje stana u novoizgrađenoj zgradi u Dvoru

6.2. Fond solidarnosti Europske unije (FSEU)

Republici Hrvatskoj je temeljem zahtjeva Vlade Republike Hrvatske iz 2020. i 2021. godine, odobreno ukupno 1,003 milijardi eura pomoći iz Fonda solidarnosti Europske unije (u dalnjem tekstu: FSEU) za sanaciju šteta nastalih potresom. Od toga za zagrebački potres 683,7 milijuna eura a za petrinjski potres 319,2 milijuna eura. Sva sredstva osigurana za obnovu iz FSEU-a u cijelosti su iskorištena. Ukupno je ugovorenih 1.309 projekata vrijednih 3,8 milijardi eura. Objavljena su 43 javna poziva te jedna Jednostavna izravna dodjela.

Ukupno je verificirano 1,54 milijardi eura, odnosno 153 % ukupno dodijeljene alokacije, od čega je za zagrebački potres 928,5 milijuna eura, a za petrinjski 608,5 milijuna eura. Dodijeljena sredstva su se koristila za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture u energetskom sektoru te infrastrukture i pogona u području zdravstva i obrazovanja, području vodoopskrbe i upravljanja otpadnim vodama i području prijevoza, financiranje službi spašavanja te osiguranje privremenog smještaja i osnovnih životnih potreba pogodenih stanovnika te osiguranje preventivne infrastrukture i mjera zaštite kulturne baštine te čišćenja pogodenih područja i sprečavanja erozije tla.

Republika Hrvatska je podnijela Europskoj komisiji konačna Izviješća o izvršenju finansijskog doprinosa iz FSEU-a, zasebno za zagrebački i petrinjski potres temeljem odredbi Uredbe Vijeća (EZ) 2012/2002.

Za zagrebački potres, ugovoren je 578 projekata od kojih je do 31. prosinca 2024. završeno 454 (398 se odnosi na projekte vezane uz obnovu zgrada ili infrastruktuру). Verificirano je 928,5 milijuna eura troškova što čini 136 % alokacije. Za petrinjski potres, ugovoren je 731 projekata od kojih je do 31. prosinca 2024. završeno 619 (357 se odnosi na projekte vezane uz obnovu zgrada ili infrastruktuру). Verificirano je 609,8 milijuna eura troškova što čini 191 % alokacije.

Projekti vezani uz obnovu zgrada provodili su sljedeće aktivnosti: hitne mjere sanacije, izrada projekte dokumentacije, konstrukcijska obnova, nekonstrukcijska obnova ili cjelovita obnova. Pojedini projekti mogli su obuhvaćati jednu ili više razina aktivnosti.

Sredstva su utrošena za obnovu: 150 škola i vrtića te 34 visoko obrazovne institucije, 17 bolnica i 35 drugih zdravstvenih ustanova, 291 projekt zgrada kulture i kulturne baštine, 600 km prometnica, 77 mostova, 6 km tramvajske pruge, 28 km nasipa i obalotvrda, 100 km mreže vodoopskrbe i odvodnje, te je sanirano 217 klizišta i 108 urušenih vrtača.

Od značajnijih projekata na području zagrebačkog potresa ističu se: Zagrebačka katedrala, Crkva Svetog Marka Evanđelista, Crkva i samostan Sv. Franje Asiškog na Kaptolu, Državni arhiv u Zagrebu, Hrvatski muzej naivne umjetnosti, Hrvatski povjesni muzej, Atelijer Meštrović, Klinički bolnički centar Zagreb, Klinička bolnica Merkur, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Agronomski fakultet, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Katoličko bogoslovno sveučilište, Učiteljski fakultet u Zagrebu, Medicinski fakultet, Klinika za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, Gimnazija Tituš Brezovački, Gliptoteka HAZU, Zagrebačko kazalište Komedija, Osnovna škola Ivan Mertz, Glazbena škola Blagoje Berse.

Obnova Zagrebačke katedrale

Od značajnijih projekata na području petrinjskog potresa ističu se: OB „Dr. Ivo Pedišić“ – Sisak, Općinski sud u Sisku, Gimnazija Sisak, Učenički dom u Sisku, zgade Katastra u Sisku i Petrinji, Hrvatski dom Petrinja, Dom za starije Glina, Domovi zdravlja Sisačko-moslavačke županije u Glini, Dvoru i Jabukovcu, SŠ Glina, OŠ Dragutina Tadijanovića u Petrinji, OŠ Ivan Goran Kovačić u Gori, Područna škola Nebojan, Kulturno-povijesni centar Sisačko-moslavačke županije u Petrinji, OŠ Katarina Zrinska u Međenčanima, Dom za starije u Petrinji i Sisku, SŠ Viktorovac i SŠ Glina, crkva sv. Križa (katedrala) u Sisku, kompleks nekadašnjeg zatvora u Sisku, (Rimska ulica 19), crkva sv. Marije Magdalene u Selima, zgrada gradske vijećnice u Petrinji, crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Gori, Parohijski dom u Glini.

Srednja škola Glina

Cjelovita obnova zgrada javnog sektora

Republika Hrvatska odlučila se na obnovu zgrada javnog sektora po principu „obnoviti bolje“ (*engl. Build back better*), a u cilju dugoročnjeg rješenja kojim se doprinosi prevenciji potencijalnih budućih katastrofa ili izvanrednih stanja. Tako se dio projekata započetih kroz FSEU obnavlja cjelovitom obnovom, što uključuje sveobuhvatne zahvate uz kombinaciju podizanja potresne otpornosti i energetske učinkovitosti zgrade. Cilj je cjelovite obnove i smanjenje potrošnje energije te dekarbonizacija zgrada kroz smanjenje CO₂.

Cjelovita obnova zgrade podrazumijeva obnovu građevinske konstrukcije te izvođenje potrebnih pripremnih, građevinskih, završno-obrtničkih i instalaterskih radova, odnosno radova kojima se zgrada dovodi u stanje potpune građevinske uporabljivosti do razine koju zahtijevaju pravila struke, a po potrebi obuhvaća i popravak nekonstrukcijskih elemenata, popravak konstrukcije, pojačanje konstrukcije zgrade ili cjelovitu obnovu konstrukcije. Ovakvom obnovom osim samog vraćanja u ispravno radno stanje, obuhvaćaju se optimalne mjere poboljšanja postojećeg stanja zgrade i usklađivanja s važećim nacionalnim i EU propisima. To uključuje mjere za unapređenje mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade radi smanjenja rizika povezanih s djelovanjem potresa, mjere energetske obnove zgrade, a mogu uključivati i mjere povećanja sigurnosti u slučaju požara i mjere za osiguravanje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta. Ove mjere mogu uključivati ugradnju uređaja i elemenata koje zgrada nije imala, ali su potrebni radi zadovoljavanja određenih tehničkih zahtjeva te također predstavljaju poboljšice.

Za operacije vraćanja u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u području obrazovanja i zdravstva te osiguranje mjera zaštite kulturne baštine korištena su sredstva FSEU-a, a dodatna sredstva do cjelovite obnove, odnosno za radove koji predstavljaju poboljšice osigurana su iz investicije C7.2 I2 te državnog proračuna temeljem Odluke o nastavku financiranja projekata započetih iz Fonda solidarnosti EU iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske od 28. lipnja 2023. Predmetnom Odlukom uređen je nastavak financiranja projekata započetih iz Fonda solidarnosti EU kod kojih je bilo u tijeku provođenje ugovora o izvođenju radova. Pri tom se predmetni projekti cjelovite obnove nastavljaju financirati na način da se završetak konstrukcijske obnove, odnosno završetak radova koji predstavljaju vraćanje u ispravno radno stanje, iznad iznosa osiguranog iz FSEU financira iz sredstava državnog proračuna, a ostatak do cjelovite obnove iz NPOO-a.

Također, Vlada Republike Hrvatske je 4. srpnja 2024. donijela Odluku o sufinciraju vlastitog učešća korisnika bespovratnih finansijskih sredstava projekata konstrukcijske i cjelovite obnove započete u okviru Fonda solidarnosti Europske unije iz državnog proračuna. Sredstvima državnog proračuna sufinciraju se prihvatljivi, opravdani i nastali troškovi vlastitog učešća Korisnika koji su potrebni za završetak obnove i zatvaranje finansijske konstrukcije.

Cjelovitom obnovom obnavlja se ukupno 214 projekata od čega je 74 projekta u sektoru obrazovanja i znanosti, 41 u zdravstvu te 99 projekata kulture i kulturne baštine. Ukupna vrijednost ovih projekata iznosi preko 2,48 milijarde eura, a do kraja 2024. godine isplaćeno je ukupno 929,4 milijuna od čega je 430,4 milijuna eura iz FSEU, 256,8 milijuna eura iz državnog proračuna te 242,2 milijuna eure iz NPOO-a.

Zaključno sa 31. prosinca 2024. završeno je 38 projekata, dok je izvođenje radova u tijeku na 157 projekata. Preostalih 19 projekata je u raznim fazama prije početka radova kao što je izrada projektne dokumentacije ili nabava radova.

Obnovljena zgrada KB Merkur

Obnovljena Palača Bužan u Zagrebu

Obnovljena Gimnazija Sisak

Obnovljen Hrvatski dom Petrinja

Obnovljena zgrada HZJZ-a u Zagrebu

6.3. Nacionalni program oporavka i otpornosti (NPOO)

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (u dalnjem tekstu: NPOO) u sklopu inicijative C6.1 Obnova zgrada te REPowerEU podkomponente C7.2. Energetska obnova zgrada, planirane su reforme i investicije koje podupiru proces obnove i dekarbonizaciju.

U okviru investicije C7.2 I2 (u inicijalnom NPOO-u C.6.1. R1-I2) „Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetskom obnovom“ (u dalnjem tekstu: investicija C7.2 I2), dodatkom NPOO-a predviđeno je 1,52 milijardi eura za sveobuhvatnu obnovu višestambenih zgrada i zgrada javnog sektora oštećenih u potresu, od čega je 1,47 milijardi eura namijenjeno za zgrade javnog sektora, a 54,5 milijuna eura za višestambene zgrade. Navedenim sredstvima obnoviti će se najmanje 78.350 m² višestambenih zgrada i 596.495 m² zgrada javnog sektora oštećenih u potresu u koje će biti ugrađeno najmanje 50 sustava obnovljivih izvora energije. Također, svaka zgrada (osim zgrada sa statusom kulturnog dobra) će ostvariti najmanje 50 % uštede toplinske energije godišnje čime će se ostvariti 30 %-tno povećanje uštede primarne energije u odnosu na stanje prije obnove.

Obnova višestambenih zgrada oštećenih u potresu s energetskom obnovom

U okviru investicije C7.2 I2, Ministarstvo je u 2023. godini raspisalo Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Energetska obnova višestambenih zgrada oštećenih u potresima“, referentne oznake NPOO.C6.1.R1-I2.01 čija je alokacija 40 milijuna eura.

Pozivom se sufinancira izrada projektne dokumentacije i energetska obnova postojećih višestambenih zgrada oštećenih u potresima 22. ožujka te 28. i 29. prosinca 2020. na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, a uz mjere energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije, sufinanciraju se i horizontalne mjere (primjena mjera povećanja potresne otpornosti zgrade, povećanje sigurnosti u slučaju požara, osiguranje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta, mjere za osiguranje pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, mjere ugradnje elemenata zelene infrastrukture, održive urbane mobilnosti i elektromobilnosti).

Za sufinanciranje su prihvatljive postojeće višestambene zgrade kategorija uporabljivosti U2, PN1, PN2, N1, N2, koje su već provele ili će provesti hitne sanacije odnosno nekonstrukcijsku ili konstrukcijsku obnovu zajedno s energetskom obnovom, a na sufinanciranje sveobuhvatne obnove imaju pravo samo višestambene zgrade kategorije uporabljivosti U2. Intenzitet sufinanciranja prihvatljivih troškova za integralnu energetsku obnovu, dubinsku i sveobuhvatnu obnovu (uključujući i navedene horizontalne mjere) je do 80 %, a za izradu projektne dokumentacije, stručni nadzor građenja, projektantski nadzor, uslugu koordinatora zaštite na radu tijekom građenja, upravljanje projektom i administraciju te promidžbu i vidljivost je do maksimalnih 100 %.

Temeljem predmetnog poziva zaključno s 31. prosinca 2024. potpisano je 68 ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od 38,19 milijuna eura bespovratnih sredstava u okviru kojih će se obnoviti 144.498,89 m² građevinske bruto površine zgrada. Svih 68 projekta je u provedbi, a nijedan nije završen. U 2024. godini radovi su započeli na 11 projekata ukupne građevinske bruto površine 21.692,84 m² te je isplaćeno 992.917,86 eura u okviru 25 ugovora.

Zgrada Ministarstva vanjskih i europskih poslova

6.4. Zajam Svjetske banke

Kada je riječ o međunarodnim finansijskim institucijama, Republika Hrvatska sklopila je u srpnju 2020. Ugovor o zajmu s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj za projekt obnove nakon potresa i jačanja pripravnosti javnog zdravstva. Ukupna vrijednost zajma iznosi 200 milijuna USD, od čega je 180 milijuna USD namijenjeno za oporavak i obnovu nakon potresa, 15 milijuna USD za nadzor i pripravnost javnog zdravstva, te 5 milijuna USD za upravljanje projektom.

U okviru zajma Svjetske banke provode se sljedeći projekti:

KBC Zagreb – Rebro Faza III

Nakon što je prethodno izrađena sva projektna dokumentacija te ishođena građevinska dozvola za izgradnju nove bolničke zgrade, otvorene garaže i pristupne ceste u sklopu projekta KBC Zagreb – Rebro Faza III, 14. studenoga 2024. sklopljen je ugovor o radovima. Vrijednost ugovora iznosi 139.998.164,79 eura bez PDV-a ili ukupno 174.997.705,99 eura. S obzirom na to da ponuda najpovoljnijeg ponuditelja nadilazi alocirana sredstva Zajma za ovaj projekt, bilo je potrebno osigurati sufinanciranje preostalog iznosa iz državnog proračuna u iznosu od oko 50 milijuna eura (s PDV-om) te je u tu svrhu donesena odluka Vlade Republike Hrvatske o sufinanciranju preostalog iznosa.

Do kraja 2024. godine provedena je prijava gradilišta, 16. prosinca 2024. definiran je početak radova, kada je izvođač i uveden u posao te od kada započinje teći rok dovršetka svih radova od 30 mjeseci. Rok dovršetka radova je 16. lipnja 2027. Izvođač je odmah započeo s izvođenjem radova te je trenutno u tijeku rušenje postojećeg sadržaja u obuhvatu buduće bolničke zgrade i nove garaže.

Vizualizacija KBC Zagreb - Rebro Faza III

Provedene su sve predviđene nabave radova i usluga. Ukupna vrijednost projekta (radovi i usluge) prema sklopljenim ugovorima iznosi 186,5 milijuna eura (uključujući PDV), od čega je do sada realizirano 4,6 milijuna eura, što se isključivo odnosi na pružene usluge iz faze izrade projektne dokumentacije, dok finansijska realizacija radova, kao troškovno najznačajnije aktivnosti tek slijedi.

Pedijatrijska hematologija i onkologija

Projekt nastavka izgradnje odjela pedijatrijske hematologije i onkologije KBC-a Zagreb je u potpunosti dovršen. Rok dovršetka projekta bio je 26. srpnja 2024., do kada su izvedeni svi radovi, proveden tehnički pregled, ishođena uporabna dozvola nakon čega je KBC-a Zagreb preuzeo novi odjel. KBC-a Zagreb nabavio je i ugradio medicinsku i nemedicinsku opremu koja nije financirana sredstvima zajma Svjetske Banke a od listopada 2024. u potpunosti je završeno preseljenje svih sadržaja s postojećih lokacija i novi je odjel započeo s radom.

Ukupna vrijednost radova i usluga prema obračunu po dovršetku projekta iznosi 6,6 milijuna eura (uključujući PDV).

Srednja strukovna škola Petrinja

Projekt rekonstrukcije zgrade Srednje strukovne škole Petrinja i izgradnje nove sportske dvorane je dovršen. Rok dovršetka bio je 2. rujna 2024. do kada su izvedeni svi radovi, proveden tehnički pregled, ishođena uporabna dozvola te je Srednja škola Petrinja preuzela objekte i započela s korištenjem. U periodu koji je uslijedio otklonjeni su sitni nedostaci koji su preostali nakon tehničkog pregleda, no nastava u novoj školskoj godini nesmetano je započela u novim prostorijama. U sklopu ovog projekta provedeno je i opremanje nove školske zgrade i sportske dvorane, koje je također u potpunosti dovršeno do početka nastave.

Ukupna vrijednost ugovorenih radova, usluga te nabave robe je 14,4 milijuna eura (uključujući PDV).

Zgrada medicine rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Nazorova 53, Zagreb)

Nakon što je prethodno izrađena sva projektna dokumentacija, ishođena građevinska dozvola te proveden postupak nabave radova, sklopljeni su ugovori o radovima, uslugama stručnog nadzora i upravljanja projektom. Ugovor o radovima je sklopljen 22. studenoga 2024. dok je datum početka izvođenja radova 13. prosinca 2024. Provedena je prijava gradilišta, izvođač je uveden u posao te je započelo izvođenje radova. Predviđeno je trajanje radova 15 mjeseci, odnosno predviđeni datum završetka radova je 13. ožujka 2026.

Vrijednost ugovorenih radova i usluga iznosi 9,6 milijuna eura (uključujući PDV) no još je potrebno provesti nabavu medicinske i nemedicinske opreme koja je također uključena u ovaj projekt. U dosadašnjoj provedbi projekta realizirano je 0,3 milijuna eura, što se isključivo odnosi na troškove iz faze izrade projektne dokumentacije.

Ostali projekti:

Na zahtjev Sisačko-moslavačke županije odustalo se od daljnje provedbe projekta *Srednja ekonomска škola Sisak* iz sredstava Zajma. Umjesto daljnje provedbe projekta *Srednje ekonomske škole*, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih predložilo je provedbu i financiranje projekta novog Studentskog doma u Petrinji i projekta rekonstrukcije „zgrade A“ Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER) u Zagrebu.

Studentski dom Petrinja

Izgradnja novog studentskog doma u Petrinji je projekt kojeg je predložilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih. Za izgradnju novog doma prethodno je izrađena projektna dokumentacija na razini glavnog projekta te je ishodena građevinska dozvola. Nakon što je Ministarstvo preuzelemo provedbu projekta, dovršen je i izvedbeni projekt i produljeno je trajanje građevinske dozvole.

U tijeku je postupak nabave radova. U roku za podnošenje ponuda zaprimljena je samo jedna ponuda koja značajno prelazi procijenjenu vrijednost te je u tijeku evaluacija ponude, nakon čega će se donijeti odluka o eventualnom nastavku postupka sa sklapanjem ugovora ili ponavljanje postupka. Paralelno je provedena nabava usluga stručnog nadzora te je ovaj ugovor spremam za sklapanje.

Fakultet elektrotehnike i računarstva

Projekt rekonstrukcije zgrade FER-a također je projekt kojeg je predložilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih, a u sklopu ovog Zajma kao prihvatljiva aktivnost identificirana je izrada projektne dokumentacije.

U tijeku je postupak nabave usluga izrade projektne dokumentacije, koja se odnosi na izradu glavnog i izvedbenog projekta te ishodenje građevinske dozvole. Očekivano sklapanje ugovora te početak pružanja usluga očekuje se u sljedećem izvještajnom razdoblju.

7. ANALIZA UČINAKA I STANJA

Tijekom izvještajnog razdoblja zabilježen je značajan broj završenih obnova kako privatnih tako i zgrada javne namjene. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje primjetan je kontinuitet u dinamici rješavanja zahtjeva za obnovu i utvrđivanja prava koje posljedično rezultiraju povećanom objavom novih postupaka za nabavu roba i usluga za obnovu od potresa, uz povećanje broja donesenih odluka o odabiru, te smanjenje broja poništenih postupaka.

No, izazov u provođenju obnove i dalje predstavlja povećani obujam građevinskih radova te limitirana raspoloživa građevinska operativa na tržištu.

U izvještajnom razdoblju doneseno je 9.289 akta od čega je 3.486 akata kojima su podnositelji zahtjeva ostvarili pravo na obnovu i dodjelu novčane pomoći. Istovremeno, u izvještajnom razdoblju zadržana je dinamika iz prethodnog izvještajnog razdoblja isplate novčanih pomoći za obnovu.

Za konstrukcijsku obnovu je tijekom 2024. godine izvršeno 875 isplata u ukupnom iznosu od 95,17 milijuna eura. Taj trend prate i isplate novčanih pomoći za nekonstrukcijsku obnovu gdje je tijekom 2024. godine izvršeno 1.239 isplata te je isplaćeno 9,52 milijuna eura.

Jedan od ključnih pokazatelja ubrzanja obnove svakako je podatak da je od početka provedbe u 2020. godini do 31. prosinca 2024. ukupno na obnovu privatne imovine utrošeno 865,96 milijuna eura. Od navedenoga iznosa 349,66 milijuna eura odnosno 40,38 % realizirano je u 2024. godini.

Značajan porast zabilježen je i u pripremi te objavi postupaka nabave za radove i usluge u obnovi pa je tako u izvještajnom razdoblju, u pripremi dokumentacije te u nabavama koje su završene ili su u tijeku, provedeno 348 postupaka za 9.207 različitih radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti 268,01 milijuna eura.

U cilju stambenog zbrinjavanja stanovnika na područjima pogodjenih potresom ali i cjelokupne revitalizacije Banovine, na području Sisačko-moslavačke županije predviđena je gradnja ukupno 36 višestambenih zgrada sa 666 stanova za čiju su izgradnju osigurana sredstva državnog proračuna u iznosu od oko 100 milijuna eura. Od ukupno 36 zgrada, APN je tijekom 2024. godine započeo izgradnju 31 višestambene zgrade s ukupno 571 stanom i to na lokacijama kako slijedi: Sisak – 15 zgrada, Petrinja – 8 zgrada, Topusko – 2 zgrade te po 1 zgrada u Kutini, Jasenovcu, Glini, Sunji, Lekeniku i Hrvatskoj Kostajnici.

Pored ovih zgrada na području Sisačko-moslavačke županije, u gradnji je još 8 zgrada od inicijalno ugovorenih 20 zgrada kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Osam višestambenih zgrada u Petrinji i četiri u Glini završeno je i useljeno krajem 2023. godine.

Ujedno, završena je gradnja 131 drvene kuće u Petrinji i Glini, a radovi u tijeku su na još 35 kuća u Sisku, u koje će se također smještati korisnici koji čekaju obnovu svojih domova a borave u mobilnim stambenim jedinicama. Izrađene su energetski učinkovite mobilne kuće za privremeni smještaj korisnika kontejnerskog smještaja te su izgrađena i dva privremena naselja s ovim kućama u Sisku i Petrinji.

Vlada Republike Hrvatske kontinuirano radi i na tome da olakša troškove života stanovnika Banovine pogodjenih potresom, pa su tako odlukama Vlade Republike Hrvatske osigurane subvencije za toplinsku i električnu energiju, besplatan prijevoz vlakom, korištenje autoceste bez naplate cestarine, a jednako tako i otpisivanje potraživanja kada je riječ o RTV pristojbi. Uvedene su subvencije za režijske troškove, a sufinancira se najamnina i trajnog i privremenog smještaja.

Vlada Republike Hrvatske je za obnovu osigurala dvije i pol milijarde eura europskih sredstava, pa je tako iz Fonda solidarnosti EU osigurano 1,003 milijarde eura, a iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti osigurano još 1,52 milijardi eura. Pozitivni pokazatelji u obnovi javnih zgrada jasno su vidljivi s obzirom na to da su sva dodijeljena sredstava iz FSEU-a iskorištena u cijelosti, a projekti cjelovite obnove se nastavljaju provoditi iz Mechanizma za oporavak i otpornost, državnog proračuna i drugih izvora financiranja.

Plan obnove

U svrhu kontinuiranog planiranja i praćenja cjelokupne dinamike obnove, Ministarstvo je pristupilo izradi Plana obnove kako bi se proces dodatno strukturirao. Od sveukupno zaprimljenih zahtjeva do 31. prosinca 2023., utvrđeno je da se zahtjevi za obnovu privatne imovine odnose na ukupno 24.771 lokaciju.

Ministarstvo planira obraditi sve preostale zahtjeve za koje nije donesen akt o obnovi do kraja 2029. godine. Zahtjevi će se obrađivati sukladno prioritetima definiranim važećim propisima.

Kada govorimo o obnovi privatnih kuća temeljem podnesenih zahtjeva, procjenjuje se završetak aktivnosti vezanih za uklanjanje i gradnju zamjenskih obiteljskih kuća do prve polovine 2027. godine. Obnova se provodi sukladno prioritetima utvrđenim Programom mjera.

Procjenjuje se da će obnova oštećenih zgrada biti završena do kraja 2030. godine.

Procjena dana za rok donošenja akata o obnovi za preostale zahtjeve temelji se na trenutnom statusu i analizi zaprimljenih zahtjeva za obnovu. Važno je napomenuti da je za zgrade za koje je potrebno donijeti akt o obnovi potrebno prethodno utvrditi pravo na obnovu, kao i da se oštećenje pojedine zgrade i vrsta obnove dokazuju nalazom i drugom projektom dokumentacijom, te da podnositelji zahtjeva imaju mogućnost izmijeniti model obnove iz organizirane obnove u samoobnovu i obratno, što su sve preduvjeti za uspješno rješavanje podnesenih zahtjeva i utječu na dinamiku donošenja akata o obnovi.

Procjena obnove oštećenih zgrada dana je temeljem trenutnog statusa obnove te analizi dosadašnjih postupaka nabave, kao i izmjena i poboljšanja koje je Ministarstvo uvelo, kako u zakonodavnom okviru, tako i u provođenju postupaka nabave obnove.

Jedan od ključnih faktora za završetak obnove u planiranom roku je uspješno provođenje postupaka nabave, odnosno zainteresiranost i kapaciteti građevinske operative.

Obnova centra Petrinje

8. ZAKLJUČAK

Zakonom o obnovi iz 2023. godine proces obnove je strukturiran: zakonski, financijski i operativno. Obnova ima svoju dinamiku gdje su vidljivi njezini rezultati, prvenstveno u značajnom povećanju provedenih postupaka nabave, odnosno porastom broja novih gradilišta te, najvažnije, sve većim brojem završenih postupaka obnove.

Radi se o povijesnoj obnovi zgrada ali i revitalizaciji potresom pogodjenog područja. Republika Hrvatska je odbila povrat u prijašnje stanje te se odlučila na strateški koncept visokog protupotresnog suvremenog standarda i konstrukcijske obnove koji jest nešto sporiji i skupljii, ali je dugoročno sigurniji i isplativiji.

Završeni su radovi obnove na 12.085 obiteljskih kuća i zgrada kojima je obuhvaćeno 48.123 stambenih jedinica, a u obnovi je 1.943 privatnih zgrada i kuća kojima je obuhvaćeno 12.814 stambenih jedinica.

U cilju revitalizacije potresom pogodjenih područja pristupilo se i značajnom povećanju stambenog fonda. Izgraditi će se ukupno 56 višestambenih zgrada sa 974 stanova. Europskim sredstvima započela je izgradnja 20 zgrada s ukupno 308 stanova od kojih je 12 završeno i useljeno.

APN će izgraditi 36 zgrada s ukupno 666 stanova. U 2024. godini započela je izgradnja 31 višestambene zgrade s ukupno 571 stanom dok je u pripremi ili postupcima javne nabave još 5 zgrada s ukupno 95 stanova.

Dodatno, na području Sisačko-moslavačke županije izgrađena je još 1 zgrada u Novskoj s 20 stanova kroz Program međuresorne suradnje te 2 zgrade POS-a u Sisku s 30 stanova koje su već useljene. Dakle, Sisačko-moslavačka županija ovom gradnjom dobiva značajno povećanje stambenog fonda za čak 1.024 stambene jedinice što će svakako pridonijeti ostanku mlađih obitelji i demografskoj revitalizaciji čitavog područja.

Kada govorimo o obnovi zgrada javne imovine i infrastrukture, za zagrebački i petrinjski potres ugovoreno je ukupno 1.309 projekata u vrijednosti od 3,8 milijardi eura. Do 31. prosinca 2024. završena su 1.073 projekta.

Sredstva su utrošena za obnovu: 150 škola i vrtića te 34 visoko obrazovne institucije, 17 bolnica i 35 drugih zdravstvenih ustanova, 291 projekt zgrada kulture i kulturne baštine, 600 km prometnica, 77 mostova, 6 km tramvajske pruge, 28 km nasipa i obaloutrvda, 100 km mreže vodoopskrbe i odvodnje, te je sanirano 217 klizišta i 108 urušenih vrtača.

Nakon završetka financiranja iz Fonda solidarnosti, ulaganja su nastavljena kroz cijelovitu obnovu zgrada javne namjene. Cijelovitom obnovom obnavlja se ukupno 214 projekata od čega je 74 projekata u sektoru obrazovanja i znanosti, 41 u zdravstvu te 99 projekata kulture i kulturne baštine. Ukupna vrijednost ovih projekata iznosi preko 2,48 milijarde eura, a do kraja 2024. godine isplaćeno je ukupno 929,4 milijuna eura. Zaključno sa 31. prosinca 2024. završeno je 38 projekta, dok je izvođenje radova u tijeku na 157 projekata. Preostalih 19 projekata je u raznim fazama provedbe kao što je izrada projektne dokumentacije ili nabava radova.

Od projekata financiranih iz drugih međunarodnih izvora, izdvajamo izgradnju odjela pedijatrijske hematologije i onkologije KBC-a Zagreb te izgradnju nove zgrade Srednje

strukovne škole Petrinja koje je provelo Ministarstvo sredstvima iz Zajma Svjetske banke. U studenome 2024. godine potpisani su i ugovor te su započeli radovi na izgradnji KBC Zagreb – Faza III vrijedni 175 milijuna eura kao i radovi na obnovi zgrade medicine rada HZJZ-a vrijedni 9,6 milijuna eura.

Sveukupno je na obnovu privatne i javne imovine do kraja 2024. godine utrošeno 3,49 milijardi eura, od čega se na zagrebački potres odnosi 2,0 milijarde, a na petrinjski 1,49 milijardi eura.

U cilju transparentnijeg i preglednijeg praćenja obnove, Ministarstvo je internim resursima 2023. godine izradilo mrežnu aplikaciju koja na jednom mjestu pruža sve informacije o trenutnom statusu obnove privatnih zgrada i kuća te se ažurira s odmakom od 24 sata.

Aplikacija sadrži popis svih lokacija za koje je zatražena obnova, a moguće ih je pretraživati po adresi i OIB-u podnositelja zahtjeva. Odabirom pojedine adrese prikazuje se trenutni status obnove za svaki zaprimljeni zahtjev za obnovu uz grafički prikaz na statusnoj traci koji prikazuje trenutnu fazu u kojoj se nalazi pojedini zahtjev.

Uz prikaz geografskih lokacija privatnih nekretnina na interaktivnoj karti, omogućen je i prikaz lokacija javnih zgrada i infrastrukture čija je obnova inicijalno financirana sredstvima FSEU-a.

Aplikacija je dostupna na: <https://obnova.mpgi.hr/>

